Cena egz. 20 groszy. **Dziś dodatek sportowy.** 12 stron.

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5. Przedstawicielstwa: w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, ul. Toruńska 22 w Inowrocławiu, ul. Toruńska 1 w Gdyni, Starowiejska 19.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 2.95 zł. miesięcznie, 8.85 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.34 zł. miesięcznie, 10.01 zł. kwartalnie. Pod opaską: w Polsce 6.95 zł., zagranicę 9.25 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 3316, 3326, Administracja 3315, — Oddział w Bydgoszczy 1299. **Przedstawicielstwa:** Toruń 1546, Grudziądz 1294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 18. | BYDGOSZCZ, wtorek dnia 22 stycznia 1935 r. | Rok XXIX.

Pogotowie wojenne pod Kłajpedą?!

Zatarg niemiecko-litewski

zaostrza się z godziny na godzinę.

Ryga, 21. 1. Naprężenie, istniejące między Niemcami i Litwą jest źródłem najdzikszych pogłosek, tem bardziej, że Litwini od paru tygodniu wzmacniają swój garnizon w Kłajpedzie. Wczoraj cała prasa łotewska na wybitnych miejscach podała komunikat urzędowej Łotewskiej Agencji Telegraficznej, streszczając informacje urzędowego organu włoskiego „Italji“, treści następującej:

„Z Prus Wschodnich donoszą o intensywnem przygotowaniu wojennem. Ściągnięto wzdłuż granicy trzy dywizje wojsk niemieckich w pełnem pogotowiu wojennem z oddziałami zmotoryzowanemi, 52 kompanje oddziałów szturmowych S. A. i 8 kompanij S. S.“

Litwini mają tylko kilkaset angielskich i francuskich armat, pewną liczbę rosyjskich dział 116 milimetrowych i niewielką ilość samolotów bojowych.

Zarządzenia niemieckie skłoniły Litwę do zmiany swej organizacji wojskowej. Wydana została ustawa, że prezydent republiki jest najwyższym wodzem armji.

Angielski chargé d'affaires w chwili obecnej znajduje się w Kłajpedzie, gdzie usiłuje osiągnąć rozstrzygnięcie pokojowe konfliktu litewsko-niemieckiego.

Naczelnik litewskiego sztabu generalnego odbył konferencję z naczelnikami sztabów głównych Łotwy i Estonji. Rząd estoński zawiadomił, że nie sprzeciwiałby się transportowi wojsk sowieckich przez swe terytorjum. Widocznie dojrzewają poważne wypadki.

*

Do wiadomości via Ryga należy się ustosunkowywać możliwie ostrożnie, jednak w tym wypadku są one wierną ilustracją istniejącego zadrażnienia, którego źródłem w pierwszej linji jest powrót Saary na łono Niemiec, co wzmogło ich apetyt na Kłajpedę.

Hitler powołuje

„Senat przywódców Zakonu“ jako organ doradczy

przy swej osobie.

Berlin, 21. 1. Jak słychać z kół zbliżonych do kierownictwa partji narodowo-socjalistycznej, podczas ostatnich obrad kanclerza Hitlera z głównymi przywódcami partji postanowione zostało utworzenie nowego organu partyjnego pod nazwą **„Ordensführersenat“ (senat przywódców zakonu).** Będzie to najważniejszy organ doradczy rządu narodowo-socjalistycznego i jest pomyślany jako pewnego rodzaju Izba panów, której obrady — w przeciwieństwie do obrad Reichstagu — **będą ściśle tajne.**

Reichstag tem samem zdegradowany zostanie w praktyce do ciała reprezentacyjnego, przeznaczonym do wygłaszania enuncjacyj rządowych.

Senat przywódców składać się **będzie z 61 członków,** z których większość stanowić będą główni przywódcy partji, zaś reszta powołana zostanie przez kanclerza Hitlera. Już obecnie ustalona została przynależność do „senatu przywódców“ następujących osobistości: **Hitler jako naczelny wódz partji, kierownicy głównych urzędów okręgów, na które podzielony został cały obszar Rzeszy.**

Reszta senatorów wybrana zostanie przez Hitlera z kół gospodarczych, frontu pracy, przedstawicieli nauki i sztuki, **oraz wybitniejszych reprezentantów obu wyznań chrześcijańskich.**

Miejscem obrad „senatu przywódców“ będzie Brunatny Dom w Monachjum, który **posiada już „salę senacką“.**

Zwołanie Reichstagu na 30 stycznia.

Berlin, 21. 1. „Berliner Tageblatt“ donosi, iż należy oczekiwać **zwołanie sesji Reichstagu na dzień 30 stycznia,** t. j. w drugą rocznicę objęcia władzy przez Hitlera. W posiedzeniu tem wezmą udział również nowomianowani posłowie z Saary, do których min. Goering jako przewodniczący wygłosi uroczyste przemówienie powitalne. Jak słychać, posłami mianowani zostaną przywódca krajowy Pirro, radca komercjalny Röchling oraz przywódca chrześcijańskich związków zawodowych Kiefer. Wszyscy trzej mają być równocześnie powołani na członków pruskiej rady stanu.

Głównym punktem programu posiedzenia Reichstagu w 30 bm. **będzie wielka polityczna mowa Hitlera.**

Zniesienie nauki prawa rzymskiego w Niemczech.

Berlin, 21. 1. Niemiecki minister oświaty Rost wydał rozporządzenie, dotyczące studjów prawniczych na uniwersytetach niemieckich. Według tego rozporządzenia zostanie **prawo rzymskie ze studjów prawniczych na uniwersytetach niemieckich wykreślone.** Słuchacze prawa będą musieli zajmować się w przyszłości sprawami **polityki rasowej, tudzież historją Niemiec.** Badania naukowe nad stworzeniem rodzimego prawa niemieckiego w pierwszych dwóch półroczach studjów prawniczych będą podstawą wiedzy prawniczej.

W 10 rocznicę najazdu czeskiego na Śląsk Cieszyński.

Katowice, 21. 1. W niedzielę, dnia 20 bm. o godz. 12-tej w południe odbyła się w Domu Oświatowym **uroczysta akademja z okazji 16-tej rocznicy bohaterskiej śmierci żołnierzy polskich, poległych w walkach w czasie najazdu czeskiego na ziemię cieszyńską.**

Wizyta prezydenta miasta Drezna w Warszawie.

W celu nawiązania serdecznych węzłów między stolicą Saksonji Dreznem a Warszawą, zawitał onegdaj do stolicy prezydent miasta Drezna p. Zörner (2), który został przyjęty przez premjera Kozłowskiego (1).

Nowy wódz naczelny armji francuskiej.

Wiceprzewodniczącym francuskiej rady wojennej został na miejsce generała Weyganda, który przeszedł na emeryturę, — **gen. Gamelin,** dotychczasowy szef sztabu generalnego. W razie wojny wiceprzewodniczący rady wojennej jest naczelnym wodzem armji francuskiej.

Gen. Górecki ambasadorem polskim w Paryżu?

Warszawa, 21. 1. (tel. wł.) W sferach politycznych rozeszła się wiadomość, że gen. Góreckiemu zaproponowano objęcie stanowiska ambasadora Polski w Paryżu. Drogę do tego stanowiska miał mu utorować jego list otwarty do francuskich b. kombatantów, w którym wypowiedział się jako zdecydowany zwolennik sojuszu polsko-francuskiego. (r)

Przemówienie gen. Góreckiego w Douai.

Paryż, 21. 1. (PAT). Generał Górecki, przewodniczący Polskiego Związku Obrońców Ojczyzny i honorowy prezes Fidac'u wygłosił w Douai na bankiecie, w którym wzięli udział b. kombatanci polscy i francuscy, przemówienie, podkreślając, że stosunki Francji i Polski powinny się oprzeć na zasadzie wzajemnej ufności.

„Zaufanie obu krajów, oświadczył gen. Górecki, **jest i powinno być silne z powodu łączących je węzłów moralnych.** Francja nie powinna się niepokoić paktami o nieagresji, które Polska podpisała ze swoimi sąsiadami na Wschodzie i na Zachodzie. Pakty te niczego nie ukrywają. Polska niczego nie ustąpiła i niczego się nie wyrzekła, ale tylko dała tym sąsiadom przeświadczenie, że **należy się z nią liczyć, a w razie, gdyby ją zaatakowano, że potrafi się obronić.**

Kończąc przemówienie, gen. Górecki, **wzniósł toast na cześć armji francuskiej.**

Minister J. Beck wraca do Warszawy.

Genewa, 20. 1. (PAT) Minister spraw zagranicznych Józef Beck w towarzystwie dyrektora gabinetu Dębickiego, dyrektora Sokołowskiego i sekretarza osobistego Friedricha opuścił Genewę, udając się do Warszawy.

*

Powyższa depesza nabiera swej wagi łącznie z zaprzeczeniem „PAT'a“, jakoby rząd polski wyraził swą zgodę na przystąpienie do paktu wschodniego. Tem samem przeciwieństwa polsko-francuskie nie zostały wyrównane i nasza polityka poszła drogą wytyczoną przez dwustronne pakty o nieagresji. Tem samem również bez sensu są pogłoski o przystąpieniu Polski do paktu rzymskiego i gwarancji dla niezawisłości Austrji.

Rozprawa budżetowa
zbliża się do ciekawego momentu.

Warszawa, 21. 1. (Tel. wł.). Sejmowa komisja budżetowa wznowi swe pracę w nadchodzącą środz. Nie wiele już pozostało do zrobienia. Załatwiony więc będzie przedewszystkiem **budżet ministerstwa spraw wewnętrznych.** MSW. jest resortem wybitnie politycznym, dlatego też spodziewana jest bardzo **obszerna dyskusja komisji.** Jest rzeczą ciekawą, jak **ludowcy ustosunkują się do kierownika tego resortu min. Kościałkowskiego jako do byłego swego towarzysza partyjnego.** Przy omawianiu budżetu rolnictwa b. Wyzwoleniec min. Poniatowski miał szczęśliwy debjut, gdyż zdobył sobie sympatje prawie u całej opozycji za swoje wybitnie fachowe i rzeczowe ustosunkowanie się do wielkich zagadnień rolnych, w której to dziedzinie jest wybitnym fachowcem. **Ministrowi Kościałkowskiemu nie możemy żadną miarą wróżyć tego powodzenia,** bo dyskusja rozegra się na płaszczyźnie wyłącznie politycznej. Nie mniej jednak **będzie rzeczą ciekawą, w jakim stopniu będą go atakowały poszczególne ugrupowania opozycyjne.** Chodzi przedewszystkiem o ludowców, o ich zachowanie się wobec ministra, który — być może — **przeprowadzać będzie niedalekie wybory do ciał ustawodawczych.**

Posiedzenia senackiej komisji budżetowej rozpoczną się we wtorek, dnia 22 b.m. Na porządku dziennym budżet Pana Prezydenta, Sejmu i Senatu oraz Najw. Kontroli Państwowej. (r)

Habicht wznawia działalność

Wiedeń, 20. 1. „Neues Wiener Tageblatt" donosi, że Habicht udał się do Monachjum, aby **wznowić tam swoją działalność w charakterze przywódcy narodowych socjalistów austrjackich.**

Wyjazd min. Lavala z Genewy

Genewa, 21. 1. (PAT). Minister Laval wyjechał dziś zrana do Paryża, lecz znaczna część delegacji francuskiej pozostała w Genewie wobec wyznaczenia na poniedziałek posiedzenia Rady Ligi Narodów.

Burze śnieżne w Stanach Zjednoczonych.

Nowy Jork, 21. 1. (PAT). Burze śnieżne srożą się na całym obszarze Stan. Zjednoczonych, wywołując wiele nieszczęśliwych wypadków. Dotychczas zarejestrowano **20 osób, zmarłych wskutek mrozu.** Sygnalizują o zatrzymaniu wielu pociągów w drodze.

Mróz w Krakowie od 20—26°.

Kraków, 21. 1. (PAT). Po chwilowem nieznacznem ociepleniu, w niedzielę temperatura w Krakowie znacznie spadła. W godzinach południowych zanotowano **20 stopni mrozu, zaś nad Wisłą mróz dochodził do 26°.**

Papen w Wiedniu

Wiedeń, 21. 1. (PAT) Powrócił tu z Berlina i objął urząd poseł Rzeszy niemieckiej w Wiedniu, von Papen. Jak zapewnia korespondent agencji Havasa, v. Papen **podczas swego pobytu w Berlinie otrzymał nowe instrukcje co do swej misji w Austrji.**

Sowiecki głos o sytuacji europejskiej.

Moskwa, 21. 1. (PAT) Omawiając sytuację europejską „Prawda" pisze: **Polska, Niemcy i Mała Ententa nie zgłosiły narazie akcesu do układów rzymskich, utrudniających, zdaniem Berlina, zawarcie bloku niemiecko-polsko-węgiersko-włoskiego** oraz ugodę z Francją, dającą Niemcom wolną rękę w Europie południowo-wschodniej. Zdaniem „Prawdy", Niemcy uwarunkują gwarancje austrjackie legalizacją zbrojeń oraz utrudnieniem paktu wschodniego, nie chcąc dawać sąsiadom żadnych gwarancyj. **Mała Ententa, zdaniem dziennika, nie uzna paktu rzymskiego przed zawarciem paktu wschodniego.** Polska przystąpiłaby pod warunkiem zwolnienia od udziału w pakcie wschodnim.

W sprawie grożącego widma paktu 4-ch „Prawda' przypuszcza, iż grozi on **zatargiem pomiędzy Francją a Małą Ententą.** Donosząc o rokowaniach francusko-angielskich w Genewie, a następnie w Londynie pismo twierdzi, iż są one wielką próbą dla polityków francuskich. „Prawda" przewiduje **presję angielską w kierunku maksymalnego polepszenia stosunków francusko-niemieckich.**

*

Komentarze „Prawdy" wykazują jak na dłoni, że rzymskie „sukcesy" Lavala są dla Francji bezwartościowe w związku zę stanowiskiem Rosji i Małej Ententy.

Wycieczka Niemców gdańskich

Kraków, 21. 1. (PAT). Wczoraj późnym wieczorem przybyła do Krakowa **wycieczka Niemców gdańskich.** W skład wycieczki wchodzą urzędnicy i handlowcy. Z wycieczką przybyło również **kilku członków senatu gdańskiego.**

Smierć na torze kolejowym.

Kraków, 21. 1. (PAT) Na torze kolejowym, prowadzącym w stronę Kocmyrzowa znaleziono zwłoki młodego człowieka, rozszarpane przez koła pociągu. Jak się okazało, był to 22-letni wyrobnik, Stanisław Gniadek, który przechodząc torem, przez własną nieostrożność dostał się pod przejeżdżający pociąg motorowy i poniósł śmierć na miejscu.

Obniżenie podatku obrotowego dla płatników płacących ryczałty.

Warszawa, 21. 1. (tel. wł.) Ministerstwo skarbu postanowiło **obniżyć zryczałtowany podatek obrotowy,** pobierany w r. 1934 — **o 10%.**

Nadto nastąpi **zwolnienie tychże płatników o dalsze 5%,** o które zostanie podwyższony nadzwyczajny 10% dodatek do wszystkich podatków od 1 kwietnia, właściwa więc **obniżka podatku wyniesie 15% w stosunku do innych płatników** podatku obrotowego.

Nadto — jak donosi Iskra — pozostanie w mocy istniejąca już zniżka ryczałtu o 20%, z której korzystają wszystkie przedsiębiorstwa, prowadzące handel jakimkolwiek artykułem, który podlega scaleniu.

Ryczałt opłacają, jak wiadomo, mniejsze przedsiębiorstwa, o obrotach nie przekraczających 45 tys. zł rocznie.

Ilość tych przedsiębiorstw wynosi obecnie 194.434 czyli 30% wszystkich płatników podatku obrotowego. (r)

Straszna katastrofa na kopalni „Wujek"
3 górników pod zwałami węgla.

Katowice, 21. 1. (tel. wł.) W nocy z 18 na 19 bm. silne podziemne wstrząsy spowodowały na kopalni „Wujek" zawalenie się całych filarów. W jednym z filarów zwały kamienia i węgla odcięły 7 górników. Dzięki energicznej akcji udało się wydobyć do szóstej rano 4 górników. Trzej pozostali prawdopodobnie stracili życie.

Smierć potentanta przemysłu cukrowniczego.

Poznań, 20. 1. (PAT) Dzisiaj w nocy zmarł w klinice we Wrocławiu **Tadeusz Drzazdzyński,** dyrektor zachodnio-polskiego przemysłu cukrowniczego w Poznaniu i dyrektor naczelnej organizacji zjednoczonego przemysłu i rolnictwa w Zachodniej Polsce. Ś. p. Drzazdzyński odznaczony był krzyżem oficerskim Polonia Restituta, krzyżem Legji Honorowej i węgierskim krzyżem zasługi. Ś. p. Drzazdzyński był przez 4 lata konsulem honorowym królestwa Węgier w Poznaniu.

Nawałnice śnieżne na południu Polski

Borysław, 21. 1. (PAT) Nad Borysławiem i okolicą przeszła burza śnieżna z wiatrem, która potworzyła na drogach zaspy, sięgające od 1 do 3 mtr. Komunikacja autobusowa przerwana. Pokrywa śnieżna w lasach sięga do 1.60 mtr.

Lwów, 21. 1. (PAT) Przez cały dzień wczorajszy i noc padał śnieg, który utrudniał w wysokim stopniu komunikację w mieście oraz spowodował liczne opóźnienia pociągów.

Wyroki w dwóch sensacyjnych sprawach
Sprawa nierządu w hotelach warszawskich. — Oszukańcze zrzeszenie inwalidzkie.

Warszawa, 21. 1. (Tel. wł.). W kilku ciekawych procesach sądowych w Warszawie zapadły równocześnie ub. soboty wyroki.

W sprawie o nierząd hotelowy, w której oskarżeni byli przeważnie policjanci, znajdujący się pod zarzutem, że tolerowali nierząd i za to pobierali łapówki, **ławę oskarżonych zajęło 23 podsądnych;** skazane zaś zostały tylko 3 osoby.

Sąd uznał. że **st. posterunkowy Sztajnberg systematycznie uprzedzał hotele o zamierzonych rewizjach policji obyczajowej i za to pobierał stale wynagrodzenie w sumie 280 zł miesięcznie.** Sztajnberg został skazany na **2 lata więzienia i pozbawienie praw obywatelskich przez lat 5.** Przodownik **Królikowski** za te same przestępstwa został skazany na **8 mies. więzienia.** Właścicielka hotelu **Pajewska** za przekupstwo policji skazana została na **1 rok więzienia.** Wykonanie tych kar zawieszono.

Przodownicy policji Kraśniewski, Kondracki i in. pobierali pieniądze od hotelarzy; był to zwyczaj, zakorzeniony od lat. Nic nie wskazywało jednak na to, że otrzymywali oni wynagrodzenie za pogwałcenie swoich obowiązków służbowych i dlatego sąd ich uniewinnił. Od wyroku prokurator zapowiedział apelację.

*

Zakończona również została sprawa zrzeszenia inwalidów. Sąd stanął na stanowisku, że oskarżeni nie dopuścili się przestępstwa utworzenia bandy oszukańczej. Jednak, że niektórzy z pośród nich wykorzystywali firmę zrzeszenia celem wprowadzania w błąd różnych osób i wyłudzania od nich ofiar rzekomo na iwalidów, a naprawdę dla samych siebie. Duszą afery był Rożycki, który uciekł i jest ścigany listami gończemi. Dalej w występnem wyłudzaniu datków na fikcyjny cel brali udział Sobolewski i Kozłowski.

Obaj zostali skazani po 1 roku więzienia, pozostałych oskarżonych sąd uwolnił. (r)

Samobójstwo komornika sądowego

Tarnowskie Góry, 21. 1. W sobotę w godzinach przedpołudniowych popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolweru w okolicę serca komornik sądowy Paweł Sprysz z Tarnowskich Gór. Stan desperata jest beznadziejny. Przyczyny samobójstwa narazie nie ustalono.

Kto zawinił?

W dalszym ciągu rozprawy przeciwko sprawcom katastrofy kolejowej pod Krzeszowicami świadek **Artur Tarzewski, urzędnik kolejowy z Poznania** zeznał, że konduktor **Kaczmarczyk** biegł naprzeciw pociągu wiedeńskiego, **w celu zatrzymania go.**

Rewizor pociągu wiedeńskiego Szydłowski słyszał, jak oskarżony Drabik zapowiedział: „Przejazd po drugim torze na ręczne sygnały", jednakże według świadka, oskarżony Drabik **nie wspomniał nic o ostrożnej jeździe.**

Świadek **Nawrot** widział również jakiegoś kolejarza, który biegł **od strony pociągu gdyńskiego, starając się zatrzymać pociąg wiedeński.**

10 lat więzienia dla niesumiennych urzędników.
Epilog skandalicznej afery w Toruniu.
Morfina spaczyła charakter urzędnika. — Dalsze szczegóły sensacyjnej rozprawy przed Sądem Okręgowym.

Jak już donosiliśmy, przed trybunałem toruńskiego sądu okręgowego zasiadło dwóch urzędników z Zarządu Miejskiego w Toruniu: Rutkowski Maksymiljan i Cyrankowski Jan. Akt oskarżenia zarzucał im przywłaszczenie pieniędzy pobranych od różnych ofiarodawców a przeznaczonych dla matek nieślubnych dzieci i sierot. Oskarżony Rutkowski (kierownik biura Wydziału Opieki Społecznej i jednocześnie opiekun nieślubnych dzieci i sierot) nie przyznaje się do winy, twierdząc, że o ile były jakieś nadużycia, to tylko Cyrankowski mógł je popełnić, gdyż był jego zastępcą i jako taki, wszystkie sprawy załatwiał. Tymczasem Cyrankowski przyznaje się do winy, lecz jednocześnie twierdzi, że wszystkie sprawy załatwiał **na wyraźne zlecenia Rutkowskiego i że nadużycia popełnili wspólnie.** Cyrankowski chcąc się bronić podaje, iż **był i jest morfinistą.** Nałóg ten datuje od czasów wojny światowej. Sprzeniewierzone pieniądze obracał **na różne hulanki i morfinę.**

Zeznania świadka radcy Kirsteina, nacz. Wydziału Opieki Społecznej były naogół dość korzystne dla oskarżonych, natomiast pozostali świadkowie składali zeznania dla nich niezwykle obciążające. Wychodziły na światło dzienne wszystkie sprawki, **brudy... panów opiekunów.** Był np. wypadek, że matce pragnącej odebrać pieniądze dla dziecka proponowano spotkanie się w mieście, celem „omówienia"., dodawano przytem, że... „o ile będzie dobrą, to wypłata nastąpi wcześniej...". W stosunku do wszystkich stosowano jedną metodę: odwlekanie z wypłatą. Gdy zachodziły wypadki, że „natręci" zbyt agresywnie się zachowywali, odgrażając się złożeniem zażaleń u władz, wówczas tym dawali małe kwoty, byle tylko uspokoić, byle dalej...

W ostatnim dniu procesu przesłuchano żonę Cyrankowskiego, która zeznała, że mąż jej był istotnie morfinistą.

Po zamknięciu postępowania dowodowego oraz po przemówieniach prokuratora i obrońców, sąd pod przewodnictwem sędziego p. Kaupbi ogłosił dnia następnego wyrok, skazujący **Maksymiljana Rutkowskiego na 6 lat więzienia, pozbawienie praw obywatelskich przez 10 lat, 1.000 zł grzywny i ponoszenie kosztów sądowych, Jana Cyrankowskiego na 4 lata więzienia** i pozbawienie praw obywatelskich przez 5 lat.

Wnioski obrońców o wypuszczenie skazanych na wolność, sąd oddalił, gdyż zachodzi obawa ucieczki. Wyrok sądu wywarł na Rutkowskim tak silne wrażenie, że w czasie odprowadzenia go do więzienia zemdlał.

Dalszy ciąg procesu łódzkiego.

Członek Stronnictwa Narodowego konfidentem policji?

Przewodniczący poucza oskarżonego adwokata o zachowaniu w sądzie. — Sensacyjne zeznania ks. kan. Nowickiego o zajściach w katedrze łódzkiej. — Współdziałanie komunistów z narodowcami. Na zebraniach pito obficie wódkę.

Łódź. (PAT). W piątym dniu procesu przeciwko członkom i przywódcom Stronnictwa Narodowego w Łodzi obrona oświadczyła, iż wobec przedłużającego się procesu zrzeka się 14 świadków, którzy nic istotnego do sprawy wnieść nie mogą. Mimo to pozostaje jeszcze do przesłuchania ponad 100 świadków.

Pierwszy zeznawał członek Stronnictwa Narodowego Franciszek Dębowski. Świadek nie słyszał na zebraniach partyjnych wezwań do stosowania gwałtu. Świadek twierdzi, że niejakiemu Krzymuskiemu odebrano legitymację Stronnictwa Narodowego, ponieważ **podejrzewano go, iż jest konfidentem policji.**

W pewnym momencie oskarżony Kowalski przerywa zeznania świadka. **Przewodniczący zwraca się do osk. Kowalskiego w ostrym tonie,** zwracając mu uwagę: **Oskarżony jest adwokatem i nie wie jak się zachowywać w sądzie.** Pomijając wyrobienie adwokackie, trzeba mieć trochę taktu.

Prokurator Karski zapytuje oskarżonego Kowalskiego: — Dlaczego — skoro uważano Krzymuskiego za konfidenta — pozostawiono go na odpowiedzialnem stanowisku sekretarza oddziału stronnictwa.

Osk. Kowalski nie umie dać na to pytanie jasnej odpowiedzi.

Następnie świadkowie obrony i żona oskarżonego Krajewskiego zeznają, że nikt nie nawoływał do ekscesów i że sekcja młodych nie była uzbrojona i t. d.

Ks. prałat Wyrzykowski opowiada o zajściach w katedrze. Mówi o tem, jak grupa awanturników ustawiła się przy wejściu do katedry, wołając: „nie wpuścimy władz".

Ks. kanonik Nowicki, dyrektor Akcji Katolickiej w Łodzi tak m. in. opisuje zajścia w katedrze: Tłum przed kościołem był wielki, wobec tego wpadłem na koncept i zawołałem: **Kto chce być na nabożeństwie, za mną.** Tłum ruszył za mną i wypchnął ludzi, którzy zatarasowali przedsionek, co umożliwiło wprowadzenie do kościoła szpaleru członków Związku Rezerwistów, przez który następnie przeszły władze. Policja weszła do kościoła, ale **kazałem jej wyjść natychmiast, co też uczyniono.** Gdy z bocznej nawy rozległa się pieśń „Roty", organista zorjentował się, że jest zamieszanie i aby je zagłuszyć, zaczął głośno grać fugi.

Przewodniczący: — Czy była mowa o pobiciu ludzi, podarciu sztandaru?

Świadek: — Nic o tem nie słyszałem.

Przewodniczący: — Czy w stosunku do księdza tłum nie zachowywał się nieprzyjaźnie, nie wnosił okrzyków?

Świadek: — Tak. **Obrzucano nas,** uspokajających, **niemiłemi epitetami.**

Prokurator Karski: — Gdy świadek ujrzał policję, wkraczającą do kościoła, czy natychmiast wezwał ją do opuszczenia kościoła?

Świadek: — Tak, **uczyniłem to natychmiast i oni też natychmiast wyszli.**

Prokurator. — A jak się zachowała policja w kościele?

Świadek: — Uważam, że **policja zachowywała się najwłaściwiej.**

Prokurator: — A co policjanci robili?

Ks. Nowicki: — Szli naprzód, a tłum się przed nimi cofał. Pomiędzy policją a tłumem była pewna odległość.

Prokurator: — Czy policja biła tłum?

Świadek: — Nie, nie biła.

Przewodniczący: — Czy miała pałki?

Świadek: — Nie. **Ci, którzy weszli do kościoła, nie mieli pałek, tylko karabiny.**

Prokurator Karski: — Czy ksiądz widział wszystkich policjantów w kościele?

Świadek: — Tak, gdyż szli półkolem.

Prokurator: — Więc gdyby bili ludzi, musiałby to ksiądz zauważyć.

Świadek: — Oczywiście.

Sąd zwalnia świadka.

Po przerwie w dalszym ciągu zeznaje świadek **Zaborowski, b. członek Stronnictwa Narodowego.** Z odpowiedzi świadka na pytania adw. Nowodworskiego wynika, że jednym z podżegających do wystąpień i zaburzeń był oskarżony Podgórski.

Adw. Szwajdler zapytuje świadka, na czem polegała współpraca Stronnictwa Narodowego z komunistami, o której świadek zeznawał.

Świadek: To nie było ścisłe współdziałanie, ale **był okólnik partji, że nie wolno pomagać policji w aresztowaniu i ujawnieniu komunistów, którzy także walczą z rządem.**

Na dalsze pytania adw. Szwajdlera świadek odpowiada, że niektórzy mówcy na zebraniach nawoływali do wystąpień czynnych.

Przewodniczący: Czy świadek był na zabawach, organizowanych przez Stronnictwo?

Świadek: Tak jest.

Przewodniczący: Czy wódka była? Czy panienki też były liczone? Czy pijani byli?

Świadek: Tak. Panienki też dostały wódkę. Pijani byli na zabawach często.

Przewodniczący zapytuje świadka, jak było przed samemi zajściami 3 maja.

Świadek: Szliśmy do kościoła N. M. P. Wiadomo było, że nie wolno urządzać pochodu, ale Meller (oskarżony) mówił, że po drodze można i bez pochodu „porządek robić", t. zn. bić, kogo się da.

Na tem sąd zakończył długie, około 3-godzinny trwające, przesłuchanie świadka Zaborowskiego. Po zeznaniach szeregu innych świadków przeważnie delegatów z prowincji zarządzono przerwę do dnia następnego.

Krajobraz zimowy.

Po długiej, bo do Bożego Narodzenia trwającej plucie, ustaliła się nareszcie zimowa pogoda i — poza miastem przynajmniej — puszysty śnieg otulił ziemię. Ślicznem i nastrojowem jest powyższe zdjęcie z okolic Zakopanego.

Węgry czynią zadość żądaniom Jugosławji.

Genewa. (PAT). Ogłoszono memorandum rządu węgierskiego, przedstawione zgodnie z rezolucją Rady Ligi z dnia 10 grudnia ub. roku w sprawie sporu węgiersko-jugosłowiańskiego. Jest to obszerny dokument, liczący 133 strony druku, zawierający wyniki dochodzeń rządu węgierskiego. Rząd węgierski komunikuje, że powziął sankcje przeciwko pewnym funkcjonarjuszom winnym zaniedbania. Dwóch kapitanów policji zostało odwołanych a komendant i dwóch aspirantów żandarmerji skazani zostali na 30 dni aresztu i przeniesienie. Także zastępca kierownika biura paszportowego został dyscyplinarnie ukarany.

Memorandum rządu węgierskiego nie będzie dyskutowane na obecnej sesji.

Ludwik Kappeller. (17

Droga w skalnej ścianie

POWIEŚĆ.

Przełożyła Marja Sandoz.

(Ciąg dalszy).

— Niech pan nie chwali dnia przed jego schyłkiem, panie dyrektorze. Przed domem siedzi ktoś, kto poinformuje pana o niejednem złem. Na zapytujące spojrzenie dyrektora odpowiedział: Wysłannik dyrekcji lasowej chce mówić z panem.

— Ach Boże, taki już jestem zmęczony! Jeżeli zainteresowanie koleją pozostanie tak żywe jak dotąd, to będę szczęśliwy.

Panowie pożegnali się a Brandar poprosił leśnika.

Przyniósł on cały róg obfitości najrozmaitszych żądań: Wszystkie mosty, przerzucone ponad koleją, muszą być rozszerzone, gdyż podczas zwózki drzewa w zimie musi być miejsce także dla woźnicy, zakładającego hamulce. Turystom należy zapewnić bezpieczeństwo na wszystkich skrzyżowaniach dróg z koleją. Gruz z budowy nie śmie być bezwarunkowo wysypywany na stok, gdyż może spowodować tworzenie się lawin, uszkadzających las poniżej trasy kolejki.

Brandar obiecał skorygować odpowiednie plany i przedłożyć je raz jeszcze dyrekcji lasów.

Wychodząc, leśnik spotkał się w drzwiach z komendantem policji. I nowe żądania: należy dbać o niedopuszczenie do uzdrowiska ciemnych elementów, i dlatego wymaga się ścisłego porozumienia kierownictwa budowy z żandarmerją, aby uniknąć wszelkich szkód w obrębie miejscowości.

Brandar przyrzekł to wszystko i wyprowadził komendanta. Tymczasem panienka biurowa wpakowała mu na stół cały stos listów. Zaraz pierwszy z brzegu przynosił nową niemiłą niespodziankę: Urząd drogowy zakazuje jeżdżenia drogą Steinsee autem ciężarowem o wadze wyższej niż 5 tonn, gdyż jest to droga boczna nie wytrzymująca na dłuższą metę większych ciężarów.

Jezioro Steinsee leżało na wysokości 1000 metrów u stóp skalnej ściany. Na jego brzegu miały powstać główne składy materjałów i miasto baraków. Lecz jeśli droga rzeczywiście zostanie zamknięta, z budową tamy i tunelu w górze trzeba będzie czekać aż do możliwości wyciągnięcia materjałów koleją, a zatem do wykończenia odcinka najniższego od Steinsee. To zaś potrwa kilka miesięcy; tymczasem przyjdzie zima i o otwarciu kolejki w roku przyszłym szkoda nawet myśleć... Każdy zaś dzień kosztuje trzy tysiące marek procentów od kapitału budowlanego...

Brandar złapał się za bolącą głowę. Niewidzialny wróg zdawał się sprzysięgać z tą górą, by jej bronić przed koleją. Co dnia, niemal co godziny przybierał nową postać. Nieuchwytny przeciwnik zjawiał się dziś jako właściciel gruntów, nie chcący oddać swojej łąki, jutro jako osoba urzędowa, walcząca paragrafami przeciw kolejce.

Brandar powrócił znowu do listów, poruszających najrozmaitsze sprawy prośby o posadę, oferty dostaw, protesty związków ochrony przyrody, nagłe projekty wynalazców, wysuwających swoje genjalne pomysły, dotyczące kolejki. Codzień ten sam łańcuch drobiazgowych spraw przesuwał się przez mózg dyrektora.

Promień zachodzącego słońca zabłysnął nagle w jego kałamarzu.

— Jutro, pomyślał z ulgą, nie dopadnie mnie nikt w Felsental, aby mnie zasypać listami!

W myśli tej drżała cicha tęsknota i ból, gdyż od czasu gdy z plecakiem i czekanem biegał po górach, minęło wiele, wiele lat. Ale nikt nie uwierzy człowiekowi, który chce budować kolejkę szczytową, że on dziś jeszcze kocha góry.

A może to i racja? Może nie kocha gór, tylko własną próżność, by je pokonać jak ci wspinacze, którzy walą w ściany haki i popisują się akrobatyką, z tą różnicą, że nie jest on wspinaczem, lecz inżynierem, który w ciało góry wpakuje materjały wybuchowe?...

— Stać! — zawołał głośno. Niewidzialny wróg usiłował niemal zagnieździć się w jego sens, najwyższy czas odseperować się na jakiś czas od niego, gdyż w przeciwnym razie miłość zamieni się w nienawiść jak w małżeństwie, które umiera na przesyt... W tej chwili zrozumiał nagle, dlaczego i jego małżeństwo... Zsunął szybko papiery na wielki stos i przycisnął je nożycami.

— Tak — rzekł z ulgą. — Pojutrze wieczór będę tu zpowrotem, do tej pory wszystko musi leżeć.

Nie zastanawiając się już i nie oglądając wyszedł w ciepły wieczór.

Panna Schütz mówiła do swojej koleżanki:

— To pierwszy wieczór odkąd jestem tutaj, że dyrektor nie zabiera żadnej roboty do domu.

*

W potężnym wąwozie zatrzymali się na odpoczynek. Takie jak dzisiejsze słoneczne, złote dni spotyka się jedynie w górach i w obliczu ich piękności milkną ludzie, gdyż słowa ludzkie są zbyt marne, aby mierzyć się z mową przyrody. Dlatego są oni tutaj zamknięci w sobie i nie usposobieni do rozmowy.

Gdzieś w górze urwał się kamyk, trącony lekką nogą kozicy, toczy się po skałach, wpadł z impetem w piarg, porwał za sobą swoich towarzyszy i wzdłuż piarżyska potoczyła się grzmiąca lawina kamienna jak deszcz kul, wystrzelony przez szczyt. A jak widoczny cień poleciał za rumowiskiem ziarnisty piasek, sączący się wolno.

— Ta cisza jest jak ciasny pokój — rzekł wolno Brandar — każdy ruch i dźwięk staje się wydarzeniem.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Uprzywilejowane położenie kobiet w Anglji.

Z pośród wielu przeżytków, jakie po dzień dzisiejszy cechują życie społeczne i prawne Anglji, najbardziej chyba nie współczesne i najbardziej niemądre jest prawo dotyczące kobiety angielskiej. Na mocy obowiązujących do tej pory przepisów prawnych, mąż jest odpowiedzialny za wykroczenia prawne swej żony.

Kiedy np. mężatka oskarżona jest o pogwałcenie prawa i wykroczenie przeciw porządkowi publicznemu, oszczerstwu i t. d. to za to odpowiada **nietylko ona sama, ale również i jej mąż.** Jeżeli żona jest bogata a mąż biedny, wówczas można **wszelkie roszczenia pieniężne ograniczyć tylko do żony.**

Ale w przeważnej części wypadków gdy dobrobyt małżonków zależy od męża, należy wnieść skargę również i przeciw temu ostatniemu. To też często zdarza się, że mąż ponosi znaczne szkody i koszty za przestępstwa, których wcale nie popełnił. Można więc sobie łatwo wyobrazić, na jakie to straty mogłaby narazić swego męża mściwa i znająca dobrze prawo Angielka. Ponieważ w praktyce rzadko tylko zdarzają się takie wypadki, zachodzi pytanie, dlaczego obywatelki brytyjskie oszczędzają tak swoich mężów? Czy wypływa z dobroci, czy też — z nieznajomości praw? Innem dziwactwem prawa angielskiego jest np. to, że wyrok na kobietę zamężną zapadły w procesie cywilnym, może być wykonany tylko z wielką trudnością. Mężczyzna skazany przez sąd na zapłacenie długów, musi je płacić, a jeżeli odmawia, to na mocy starego prawa o dłużnikach można go wpakować do kryminału. Można także ogłosić jego bankructwo.

Ale kobieta angielska śmieje się z tego wszystkiego w kułak. Nie można jej uznać za niewypłacalną, nie można jej zamknąć za długi do więzienia, lecz jedynie nałożyć areszt na jej majątek odseperowany od majątku męża. Obecnie Izba Lordów opracowuje projekt nowej ustawy, która **zniosłaby uprzywilejowane położenie prawne Angielki.**

Tragedja w kasynie gry.

W kasynie gry w Monte Carlo, które widziało już tyle tragedyj w ciągu lat swojego istnienia, wydarzyła się jeszcze jedna. Pewien Anglik stawiał przez cały wieczór tysiąc franków na numer 28. Przez cały wieczór numer ten nie wychodził. Wkońcu postawił ostatnią tysiącfrankówkę na numer 28 i zakrył twarz rękami. Numer 28 wyszedł. Anglik nie poruszył się. Krupjer przysunął mu grabkami wygrane **35 tys. franków**, a 1000 franków zostawił jako stawkę. Znowu wygrał ten numer 35.000. Anglik siedział nadal bez ruchu. Jakaś pani, siedząca obok niego, dotknęła jego ramienia, aby mu zwrócić uwagę na wygraną. Ku jej przerażeniu ciało Anglika zachwiało się i **zsunęło się martwe na podłogę.** Anglik umarł ze wzruszenia na udar serca.

Sześciometrowy wąż na okręcie

Palacz okrętu w śmiertelnym uścisku potężnego gada.

Straszna walka rozegrała się niedawno na angielskim parowcu „Newton", który kursuje regularnie między Plymouth a południową Afryką. W chwili, gdy palacze okrętu zaczęli napełniać szuflami piece okrętowe, wrzucając doń węgiel z nagromadzonych w hali maszyn gór czarnego węgla, rozległ się nagle **przeraźliwy krzyk jednego z palaczy.**

Kiedy zdumieni towarzysze pośpieszyli mu na pomoc, ujrzeli go broniącego się zaciekle **przeciw olbrzymiemu wężowi, który oplótł jego nogi.** Palacze widząc swego towarzysza w niebezpieczeństwie, rzucili się na węża i zaczęli zadawać ciosy w głowę szuflami i młotkami.

W końcu udało się im zabić gada, zanim zdołał on zgruchotać swojemi potężnemi zwojami kości swojej ofiary. Nieprzytomnego palacza Williama Mashama odniesiono natychmiast do lazaretu okrętowego. — Okazało się, że miał szczęście. Gad owinąwszy się dokoła jego nóg **nie miał czasu zabrać się do swojej ofiary,** gdyż musiał stawić opór atakującym go palaczom. Tylko dzięki temu, że gad bronił się głową, udało się go zabić.

Jak donoszą dzienniki angielskie, walka rozegrała się na pełnem morzu, gdy okręt znajdował się w pobliżu wyspy św. Heleny, w drodze do Anglji. Nie zdołano dotąd stwierdzić, w jaki sposób wąż dostał się na okręt. Możliwe, że wślizgnął się w czasie ładowania węgla w jednym z portów w poł. Afryce, możliwe również, że podrzucili go umyślnie zwolnieni ze służby murzyni, mszcząc się w ten sposób na „białych".

Pomnik Rubensa w Siegen zakończy walkę trzech miast.

Miasto Siegen w Westfalji pragnie **wystawić pomnik ku czci Piotra Pawła Rubensa, który się tam urodził 29 czerwca 1577 roku.** Przyjęty został projekt rzeźbiarza Kuhmichela. Wyobraża on grupę składającą się z trzech niewiast, przyczem jedna z nich trzyma w swych ramionach dziecko. Jest to symbolizowana **historja rywalizacji trzech miast o zaszczyt zaliczenia Rubensa do szeregu swych sławnych synów.** Istotnie, długo trwał między Siegen, Kolonją i Antwerpją spór o to, gdzie się Rubens urodził. **Ostatecznie zwyciężyło Siegen.**

Olimp na filmie.

Oryginalnie zapowiada się zrealizowany w Hollywood film p. t. „Nocne życie bogów", W filmie tym bohater — artysta-rzeźbiarz budzi do życia pięćdziesiąt stworzonych przez siebie posągów, wyobrażających bogów i boginie greckie. Przedstawiciele świata starożytnego, wprowadzeni na płaszczyznę współczesnego życia stają się przedmiotem wielu zabawnych nieporozumień. „Nocne życie bogów" zrealizował Lowell Sherrman wg. powieści Thorne Smitha, będącej świetną satyrą współczesności i szybkiego postępu cywilizacji.

Mae West ma ciągle powodzenie.

Filmy Mae West cieszą się wielkiem powodzeniem w Ameryce. Nic też dziwnego, że wytwórnia Paramount podpisała z Mae West nową umowę, według której wielka gwiazda wykona kilka filmów rocznie. Najnowszy obraz Mae West nosi tytuł: **„To nie jest grzech".** Mae West jest oczywiście autorką scenarjusza i skomponowała muzykę do tego filmu.

Ojciec św. o seminarjum zagranicznem w Potulicach.

Ks. kardynał prymas Hlond, bawiąc w tych dniach w Potulicach, udzielił z polecenia Ojca św. wszystkim członkom seminarjum zagranicznego, noszącego nazwę kanoniczną **„Towarzystwa Chrystusowego dla wychodźców" — apostolskiego błogosławieństwa.** W przemówieniu swojem ks. Prymas zaznaczył, że ilekroć jest w Watykanie, Ojciec św. zawsze wypytuje się o wszelkie szczegóły, dotyczące seminarjum zagranicznego, nazywając je dziełem pożytecznem i dlatego sercu Jego tak bardzo bliskiem.

Dalszym dowodem, jak wielkie nadzieje Stolica Apostolska pokłada w nowem zgromadzeniu zakonnem, jest fakt powierzenia mu misji **przygotowania duszpasterzy w obrządku łacińskim dla Rosji.** Zadanie to seminarjum przejęło po zlikwidowanym w końcu ostatniego roku szkolnego Instytucie Misyjnym w Lublinie.

Ojciec św przesłał również odręczne pismo, którego treść podajemy poniżej:

„Ogarniając ojcowskim sercem Towarzystwo Chrystusowe dla wychodźców, które umiłowany syn nasz, Świętego Kościoła kardynał August Hlond, arcybiskup gnieźnieński i poznański Prymas polski pośród kleru swego do życia powołał i winszując zdobytych już owoców duchownych, w nadziei, iż one z dnia na dzień stawać się będą większemi i lepszemi, temuż to towarzystwu i poszczególnym jego członkom udzielamy apostolskiego błogosławieństwa.

Pius XI".

Drobne wiadomości.

— **Hitler zgodził się** być ojcem chrzestnym 32-giego dziecka jednego z mieszkańców Raciborza; pewnego krawca. Obywatel ten był trzy razy żonaty i z jego dzieci pozostało przy życiu 29.

— **Na miejsce gen. Weyganda,** który przekroczył granicę wieku, francuska rada ministrów zamianowała przewodniczącym najwyższej rady wojennej gen. Gamelin.

— **W Kalifornji spadł z samolotem i zabił** się pilot Lorens Wendel. Ustalił on 1929 r. rekord długotrwałości lotu bez lądowania na 246 godzin.

— **Prof. dr. Rudolf Wegscheider,** jeden z najwybitniejszych chemików austrjackich, zmarł w Wiedniu w wieku 76 lat.

— **W Grecji panują niezwykle silne mrozy.** Ekspress wschodni spóźnił się o 15 godzin wskutek silnej zamieci śnieżnej.

— **Ameryka buduje statek powietrzny** dla komunikacji transatlantyckiej, kosztem 5 milj. dolarów.

— **Japończycy wynaleźli bezszelestne** motory przy samolotach.

— **Mascagni skomponował** nową operetkę p. t. „Neron". Premjera odbyła się w medjolańskiej Scali.

— **Miljoner południowo-afrykański** Józef Rigthouse z Kapsztatu popełnił samobójstwo na statku płynącym do Europy.

— **Za transmisję „pasterki" z klasztoru Jasnogórskiego** zażądało radjo amerykańskie 30 tysięcy dolarów.

— **W Malborku,** w zamku krzyżackim, Baldur von Schirach 24 stycznia wręczy 700 pocztom hitlerowskiej młodzieży — krzyżackie proporce.

Sprawa sądowa o przywłaszczenie dziecka.

Warszawa. (Tel. wł.). Niezwykłą sprawę prowadzi sędzia śledczy X. okręgu warszawskiego. Chodzi o zarzut przywłaszczenia dziecka.

Niejacy małżonkowie Kosińscy, pozostający w przykrych warunkach materjalnych, przed 5-ciu laty oddali swoje dziecko na wychowanie.

Przybrani rodzice, małżonkowie Pstrągowie, pokochali bardzo dziecko i wychowali je, jak swoje. Obecnie Kosińscy chcieliby dziecko odebrać, ale napotkali na spór ze strony dotychczasowych wychowawców dziecka, którzy ochrzcili je jako swoje.

Wobec tego Kosińscy skierowali sprawę do sądu, skarżąc o przywłaszczenie dziecka. (r)

W Berlinie grają marsyljankę.

Dzisiejszej nocy o godz. 22,30 radjostacja berlińska po raz pierwszy od swego istnienia transmitowała marsyljankę. Transmisja ta odbywała się w związku z prelekcją pod tytułem „Napoleon, a wiek XIX".

Cierpliwość ma swoje granice.

Agencja Havasa donosi z Saarbrücken, że w jednej z kopalń francuskich wybuchł strajk górników, którzy odmówili zejścia do pracy, o ile wraz z nimi pracować będzie 15 obywateli francuskich. Dyrekcja zgodziła się na usunięcie tych robotników, wobec czego górnicy przystąpili do pracy.

Zaborczość Japończyków.

Główna kwatera wojsk japońskich w Kwantung donosi, że wojska japońskie, zgrupowane w Dżekol wraz z ekipą lotniczą, w najbliższym czasie wystąpią przeciwko wojskom chińskim, znajdującym się pod dowództwem gen. Sunga, aby **terytorjum rzeki Tatan włączyć do Mandżuko.**

Powyższa wiadomość wywołała w kołach chińskich wielkie poruszenie, gdyż panuje przekonanie, że jest to zapowiedź **najazdu na chińską prowincję Czahar.**

Morderca własnego brata skazany na 8 lat więzienia.

Z Leszna donoszą:

Przed sądem toczyła się tu rozprawa przeciwko **Sewerynowi Skorupińskiemu z Gołanic, oskarżonemu o zabójstwo brata,** jakiego dopuścił się w dniu 30 listopada ub. r.

Zbrodnia miała tło w nieporozumieniach i wiecznej **niezgodzie między braćmi z powodu podziału majątku.** Ojciec ich oddał Sewerynowi Skorupińskiemu swe 70-morgowe gospodarstwo pod zarząd z tem, że miał spłacić swych braci, Albina i Stanisława. Albin otrzymał 3.000 zł, a Stanisław tylko 700 zł i na tem właśnie tle między braćmi wybuchały nieustanne spory. W dniu 30 listopada Stanisław, wszedłszy do pokoju brata, zaczął mu znów robić wymówki i wreszcie według relacji Seweryna, gdyż innych świadków nie było — **rzucił się na brata z pochwyconym ze stołu młotkiem szewskim.** Wywiązała się walka. Seweryn zdołał wyrwać młotek z ręki brata i uderzył go nim kilkakrotnie w głowę, co spowodowało śmierć Stanisława.

Sąd po przesłuchaniu świadków **skazał Seweryna Skorupińskiego na 8 lat więzienia i 600 zł kosztów sądowych.**

Walka z kłusownikami trzebiącymi zwierzynę.

Obchodząc swój rewir, leśniczy lasów miejskich Barbarka pod Toruniem p. Witkowski zauważył porozstawiane sidła na zwierzynę. W dwóch miejscach znalazł złowione i uduszone w sidłach zające. Ponieważ kłusownicy bezkarnie trzebili zwierzynę, przeto leśniczy polecił swemu pomocnikowi Thielmanowi urządzić na nich „polowanie".

Już następnego dnia zdołano przychwycić dwóch kłusowników, przy których znaleziono kilka sideł. Poza tem musieli oni wskazać miejsca, gdzie zastawili sidła, przygotowane ze zwykłego drutu.

Przychwyconymi kłusownikami, którymi zajęła się policja, okazali się: 19-letni Jan Liskowski i 33-letni Władysław .yszczek, mieszkańcy ziemianek okopowych przy ul. Sienkiewicza. Obaj aresztowani zatrudnieni byli jako bezrobotni przy miejskich pracach doraźnych.

Smutna historja o koniu „wartości" 7.812 zł 90 gr.

W **Żninie** pewien wieśniak pożyczył w roku 1924 w banku **półtora miljarda marek polskich** na kupno konia. Z wprowadzeniem złotych polskich przerachowano pożyczkę, której suma **wyniosła 833,33 zł.** Wieśniak od tej chwili, kiedy się dowiedział, że szkapa jego jest taka droga, zaczął oprowadzać ją po targach, ażeby wreszcie pozbyć się takiego „królewskiego rumaka". W międzyczasie bank począł doliczać odsetki od pożyczki, procenty i procenciki od procentów oraz rozmaite inne świadczenia.

Ostatecznie obciążono dłużnika sumą **7.812,90 zł.** Taką więc wartość przedstawiała owa nieszczęsna szkapa...

Mało tego! Z tytułu długu zlicytowano gospodarza, rujnując go doszczętnie. Konia mu jednak zostawiono.

Tu jednak nastąpiła nieoczekiwana katastrofa. Biedny koń bowiem tak się przejął losem swego gospodarza, że twarde końskie serce mu pękło i zdechł.

Zaiste niecodzienna historja!

Zderzenie samochodów na moście kolejowym.

Z **Grudziądza** donoszą nam:

W ub. sobotę o godz. 4 rano przejeżdżał przez most kolejowy samochodem półciężarowym handlarz Antoni Wolnikowski, zamieszkały w **Chełmnie, ul. Wodna 17.** Na moście nastąpiło z niewiadomej przyczyny zderzenie z samochodem ciężarowym P. M. 55164, przyczem platforma samochodu p. Wolnikowskiego została poważnie uszkodzona. Wszczęte śledztwo wykaże niewątpliwie, kto był przyczyną zderzenia.

Nieszczesne wiadro.

Znów wypadek zaczadzenia.

U nauczyciela Czyńskiego, zam. w Gąskach (pow. Inowrocław) wydarzył się tragiczny wypadek, któremu uległa służąca. Rankiem po krytycznej nocy, gdy na pukanie do pokoju zajmowanego przez pokojówkę, nikt się nie odzywał i drzwi trzeba było przemocą wyważyć, znaleziono w łóżku bezprzytomną dziewczynę. Po półdniowych zabiegach lekarskich udało się wreszcie przywrócić nieszczęśliwej życie.

Jak się okazało, ofiara wypadku uległa zaczadzeniu, zostawiając przed spaniem w wiadrze rozżarzone węgle, a przez ulatniający się z nich gaz o mało postradała życie.

NAJLEPSZE ROZWIĄZANIE.

W pewnem towarzystwie panna X miała wykupić fant 10 całusami. W połowie „przykrej" transakcji, panna X odetchnęła:

— Już siedem prawda?

— Nie, sześć!

— Nie siedem!

— Sześć!

— Ach, co się będziemy kłócić — zdecydowała wreszcie panna X — rozpoczynajmy na nowo.

Tajemnice telepatji.

Jak mózg odcyfrowuje hieroglify cudzych myśli.

Słynny astronom francuski Kamil Flammarion zakończył jeden ze swoich odczytów na temat spirytyzmu słowami: „Nadejdzie czas, w którym porozumiewanie się ludzi zapomocą telepatji będzie tak naturalnem, jak dzisiaj zapomocą telegrafu i telefonu". Wielu słuchaczy miało poważne wątpliwości, czy ten czas wkrótce nastąpi.

A jednak Flammarion okazał się prorokiem w tej sprawie, gdyż telepatja stała się już dzisiaj jednem z udowodnionych i konkretnych zagadnień, które nabyły prawo obywatelstwa w nauce. Wprost paradoksem wydaje się nam, że zaledwie 20 lat temu wierzyli w telepatję tylko ludzie przeczuleni i przesądni.

Błędnem byłoby oddawać się złudzeniu, że dziedzina telepatji jest już zbadana. Pozostaje ona nadal mistycznym krajem, którego zdobycie będzie kosztowało jeszcze bardzo wiele trudu i czasu. Nie ulega już wątpliwości, że dwóch wrażliwych ludzi, których mózgi są w jakiś sposób odpowiednio dostrojone, mogą porozumiewać się bez używania mowy, wyłącznie za pośrednictwem intensywnego myślenia. Ale jak odbywa się to przenoszenie myśli z jednego mózgu do drugiego, często na wielka odległość, jest narazie tajemnicą. Stwierdzono na podstawie doświadczeń, że **masa mózgowa człowieka wysyła fale elektryczne,** które można nawet odpowiedniemi aparatami zarejestrować w formie linji łamanej na skrawkach papieru.

Co oznaczają te linję? Czy są one hieroglifami myśli? W jaki sposób mózg potrafi te szyfry schwytać i odcyfrować? — Nikt nie ma o tem narazie pojęcia. Mózg, który odbiera w ten sposób wiadomości, nie musi czuwać, może znajdować się w uśpieniu. Spisano już całe tomy sprawozdań o telepatji na jawie. Ale ostatnio wyłaniają się coraz częściej fakty telepatji we śnie.

Zdarzają się sny, które **nawiedzając jeden mózg, przenoszą się równocześnie na drugi.** Odbywa się to w regjonach, wymykających się dotąd z pod jakiejkolwiek kontroli naukowej. Doświadczenie wykazuje, że wypadki takie zdarzają się najczęściej ludziom silnie zżytym ze sobą lub blisko spokrewnionym.

Warto opisać przykłady takiej telepatji we śnie. Żona pewnego kupca monachijskiego bardzo często przenosiła w drodze telepatji swoje sny na dwoje swych dzieci, sypiających z nią w jednym pokoju. Jednej nocy śniło się jej, że siedziała w loży opery, gdy nagle wybuchł pożar i zapaliła się kurtyna. Ogień rozszerzył się z błyskawiczną szybkością, a widownię ogarnęła panika. Żona kupca śmiertelnie przerażona, usiłowała otworzyć drzwi loży, które się zacięły. — W tym momencie przebudziła się, gdyż usłyszała płacz swych dzieci. Na pytanie matki, co im się stało, odpowiedziały: **śniło nam się, że mama się spaliła.**

Pewna dziewczyna w Wiedniu zgubiła torebkę swojej siostry i nie miała odwagi przyznać się jej do tego, tem bardziej, że w torebce znajdowały się dokumenty siostry. Biedaczka zmartwiła się tem bardzo. W nocy śniło się jej, że w pewnym magazynie przystąpił do niej jakiś pan i zaprowadził ją do stołu, na którym wśród stosu torebek znajdowała się jej zguba.

Rano do łóżka dziewczyny podeszła siostra i zapytała: czy już znalazłaś moją torebkę? Okazało się, że miała ona identyczny sen. Ale najdziwniejszym był fakt, że **torebka rzeczywiście znalazła się** w policyjnem biurze znalezionych przedmiotów, a wydał ją siostrom urzędnik, w którym **poznały obie siostry owego pana ze snu.**

GDYNIA.

ODCZYT O NORWEGJI.

Dnia 18 bm. odbył się odczyt p. t. „Norwegja", zorganizowany przez królewski konsulat norweski w Gdyni. Odczyt ten zagaił w krótkich słowach konsul norweski w Gdyni Lara Usterund Svendsen. Następnie odczyt wygłosił sekretarz konsulatu p. Ivar Lunde, a wkońcu odbyło się wyświetlenie filmu, ilustrującego bardzo ciekawy i bogaty krajobraz norweski oraz fragmenty z życia tamtejszej ludności.

UDOGODNIENIE W RUCHU PORTOWYM Z GDAŃSKIEM.

Celem usprawnienia ruchu pocztowego między Gdynią a Gdańskiem zaprowadzono z dn. 21 stycznia przewóz poczty z Gdyni pociągiem nr. 114 odjazd 11,25, przyjazd Gdańsk 11,54. Pociągiem tym będą odsyłane przesyłki nadane przy okienkach i wrzucane do skrzynek w gmachu urzędu do godziny 11. Doręczanie ich przez polski urząd w Gdańsku i przez gdańskie urzędy pocztowe nastąpi w tym samym dniu po południu.

BRYDŻ O MISTRZOSTWO POLSKI.

Klub Obywatelski w Gdyni urządza dnia 26 stycznia br. o godz. 8 turniej brydżowy eliminacyjny w Gdyni o mistrzostwo Polski na rok 1935 oraz o mistrzostwo wybrzeża na rok 1935. Turniej zostanie rozegrany w lokalu Klubu Obywatelskiego przy ul. Lipowej w Gdyni.

Zgłoszenia do turnieju parami przyjmuje K. O. do dnia 24 bm. godz. 20 (tel. 17-54) codziennie od 11—13 i od 18—20.

W wyniku turnieju będą przyznane nagrody. Wyeliminowane pary do mistrzostwa Polski będą miały bezpłatny przejazd do Warszawy i zpowrotem.

Z Gdańska.

Wielki pożar wybuchł na terenie dawnych warsztatów artylerji, w gdańskiej fabryce wyrobów dzianych, przyczem zniszczone zostały składy fabryki i maszyny. Szkody bardzo znaczne.

Przegrawszy większą kwotę w kasynie sopockiem obywatel polski Ludwik Berghof przeciął sobie żyły w parku sopockim, skąd przewieziony został w stanie ciężkim do szpitala.

Sąd gdański skazał w trybie przyśpieszonym redaktora odpowiedzialnego organu katolickiego „Danziger Volkstag" Wawera na 300 guldenów grzwny za podanie wiadomości o wysłaniu bezrobotnych Gdańszczan do Niemiec celem szkolenia ich w obozach szturmowców narodowo-socjalistyczn ch.

Organizacja młodzieży ewangelickiej wcielona zostaje z dniem 1 lutego do młodzieży hitlerowskiej.

Wystawa obrazów Wojciecha i Jerzego Kossaków w Gdańsku

Dzięki staraniom zarządu Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku jak również dzięki wysokiej uprzejmości słynnego malarza-batalisty Wojciecha Kossaka, Gdańsk oraz całe wybrzeże polskie wkrótce będą miały możność ujrzenia doskonałej wystawy obrazów. Złożą się na nią ostatnie utwory Wojciecha Kossaka i syna jego Jerzego, wśród których znajdzie się również olbrzymi obraz, który stanowił punkt centralny salonu zimowego w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie w miesiącu grudniu 1934, a przedstawiający słynny i historyczny już „Przegląd kawalerji polskiej we wrześniu 1933 r. w Krakowie". Trzeba zaznaczyć, że wystawienie tego obrazu, budzącego takie zainteresowanie na wystawie w Warszawie, jest wyjątkiem uczynionym przez autora jego i przez zarząd miasta Krakowa tylko dla Gdańska i dla wybrzeża. Obraz ten bowiem natychmiast po wystawie gdańskiej odesłany zostanie zagranicę celem sporządzenia zeń reprodukcji barwnej. Potem zaś wróci do Krakowa, gdzie zawieszony zostanie w Muzeum Narodowem, skąd — jak wiadomo — żaden obraz wypożyczany na żadne wystawy nie bywa. Zaznaczyć też tu należy, że „Przegląd kawalerji" został ofiarowany przez Wojciecha Kossaka Muzeum Narodowemu w Krakowie.

ZMARLI.

Śp. **Ludomiła Raddatzówna** w Potajewie.

Śp. **Jan Błaszkiewicz,** lat 84, mistrz tapicerski w Poznaniu.

Śp. **Helena Szenicówna,** nauczycielka w Poznaniu.

Śp. **Ignacy Łuczkiewicz,** lat 29, ze Śremu.

Śp. **Łucjusz Wisłuba,** kupiec w Poznaniu.

Mafja żydowska zwyciężyła.

Przed kilku dniami podano do publicznej wiadomości, że władze administracyjne w porozumieniu z delegatami Ministerstwa Przemysłu i Handlu ustaliły ceny na pomarańcze w wysokości **1,30 zł za kilogram.**

Bezporednio po tem ogłoszeniu **znikły z** rynku pomarańcze, a pokątnie żądano za pomarańcze **znacznie wyższe ceny.** Mafja żydowska poprostu sprowadzone już pomarańcze zamagazynowała i nie wypuściła na rynek, zaś będące w drodze transporty skierowała na rynki niemieckie.

I stało się to, co przewidywaliśmy. Przed dwoma dniami po cichu zgodzono się podwyższyć żydom cenę **z 1,30 zł na 1,50 zł za kg.**

Ta ustępliwość, wywołująca ogromne rozgoryczenie wśród konsumentów, a co gorsze, powstawanie różnych podejrzeń co do pobudek tej ustępliwości, może mieć bardzo niepożądane następstwa, gdyż mafja żydowska, zachęcona tem pierwszem zwycięstwem, nie cofnie się przed dalszym szantażem.

Pogrzeb ś. p. ks. biskupa Maleckiego.

Warszawa, 19. 1. (tel. wł.) Ks. prałat Fajęcki, działając w imieniu i z polecenia ks. kardynała Kakowskiego wydał odezwę do księży proboszczów oraz do wiernych dziekanatu warszawskiego o wzięcie udziału w przeprowadzeniu zwłok biskupa-męczennika za wiarę i ojczyznę, ks. Maleckiego z Mokotowa do katedry. Przeprowadzenie zwłok odbędzie się w dniu dzisiejszym. W chwili tej odezwą się wszystkie dzwony kościelne w stolicy.

W poniedziałek nabożeństwo w katedrze warszawskiej odprawi J. E. ks. kardynał Prymas Hlond. Mowę żałobną wygłosi ks. Naskręcki, długoletni więzień i wygnaniec sowiecki. Modły żałobne odprawią ks. ks. biskupi, pod przewodnictwem ks. nuncjusza Marmaggiego. (r)

—::—

Ach, te pomarańcze!

Sklepikarka posiedzi 7 dni za lichwę.

Warszawa, 19. 1. (tel. wł.). Na rynku pomarańczowym w stolicy panuje w dalszym ciągu wielki chaos. Orgja hurtowników mimo wyraźnego okólnika ministerstwa spraw wewn. nie została ukrócona. Wczoraj w niektórych tylko sklepach pojawiły się pomarańcze na wagę, ale po 1,50 zł za kilogram. Poza tem sprzedaje się pomarańcze bez zmian na sztuki po 20, 25, 30 i t. d., zależnie od wielkości i jakości pomarańczy.

Starostwo grodzkie ukarało pierwszą sklepikarkę niej. Esterę za systematyczną odmowę sprzedaży pomarańczy na wagę i za wygórowaną cenę. Otrzymała ona karę 7-dniowego, bezwzględnego aresztu, t. j. bez zamiany na grzywnę. Poza tem władze policyjne spisały kilka protokółów, kierując sprawę na drogę sądową.

Jakie życie – taka śmierć

Zwyrodnialec padł od kuli swego zięcia.

Tczew. Przed zamiejscowym wydziałem karnym sądu okręgowego w Starogardzie znalazła swój epilog ponura tragedja rodzinna. Na ławie oskarżonych zasiadł doprowadzony z więzienia 25-letni czeladnik piekarski Leon Kropidłowski z Markocina, pow. starogardzkiego. Akt oskarżenia zarzucał Kropidłowskiemu, że w dniu 3 listopada 1934 r. celnym strzałem z sztucera pozbawił życia starego teścia Franciszka Szumałę.

Rozprawa, która ze względu na drastyczne momenty odbywała się częściowo przy drzwiach zamkniętych, wykazała, że zamordowany przez swego zięcia Szumała był niezwykle wyrafinowanym zwyrodnialcem, który bardzo często zmuszał swoją córkę Annę, a żonę osk. Kropidłowskiego do uprawiania czynów niemoralnych. Krytycznego dnia na tym tle doszło do ostrej wymiany zdań pomiędzy zięciem a starym teściem, poczem wywiązała się bójka, w czasie której Kropidłowski celnym strzałem z sztucera w głowę pozbawił życia teścia.

W wyniku przeprowadzonej rozprawy sąd okręgowy skazał Kropidłowskiego na półtora roku więzienia z zaliczeniem odbytego aresztu śledczego od 4 listopada ub. r. Resztę kary sąd zawiesił warunkowo na 5 lat.

Gruczno

Choroba wielkiego aktora

Junosza-Stępowski uległ zakażeniu krwi

Warszawa, 21. 1. (Tel. wł.). Przykre wrażenie w stolicy wzbudziła wiadomość, że z powodu nagłej choroby Kazimierza Junoszy-Stępowskiego przedstawienia „Henryka IV" w Teatrze Nowym zostały odwołane.

Ostatnio jednak stan zdrowia Stępowskiego, który uległ wypadkowi zakażenia krwi, nieco się poprawił. Zakażenie, jak stwierdzono, jest tylko miejscowe. **Arytysta poddany został operacji.**

Przeniesienia na wyższych uczelniach.

Warszawa, 21. 1. (Tel. wł.). Jeden z najwybitniejszych specjalistów europejskich w dziedzinie budowy mostów inż. Bryła, poseł ze Zjedn. Chrz. Społecznego przestał być profesorem politechniki we Lwowie, otrzymując nominację na profesora politechniki warszawskiej. (r)

Z KRAJU.

Polski balon. Na polach wsi Pietraszki koło Kielc wylądował wojskowy balon „Hel". Załoga balonu wyszła bez szwanku. Powłokę balonu zabrano *aniami do Kielc.

Wybuch w stalowni. Podczas remontu uszkodzenia przewodu drogowego stalowni huty „Falva" w Świętochłowicach nastąpił gwałtowny wybuch, który rozerwał rury gazowe i uszkodził część muru. Odłamkami spadających cegieł zabity został na miejscu ślusarz Wincenty Podstawski z Szalocińca i ciężko zraniony ślusarz Fr. Halka ze Świętochłowic.

Przemytnicy sacharyny. Od pewnego czasu zaczęła się pojawiać na rynku grodzieńskim sacharyna pochodzenia niemieckiego, przemycana z Litwy. Władzom granicznym udało się zatrzymać głównych przemytników.

Ostrożnie z seansami spirytystycznemi. Organista zboru ewangelickiego w Suwałkach Emil Grenda wraz z innymi przyjaciółmi często urządzał seanse spirytystyczne. Ostatnio na tego rodzaju seansie wydało się uczestnikom, że widzą postać djabła. Powstał popłoch, kilku zaś spirytystów dostało ataku szału. Z trudem udało się policji obezwładnić szaleńców i przewieźć ich do miejscowego szpitala.

Budowa Domu katolickiego w Białymstoku dobiega już końca. W dniu 23 bm. zostanie dokonany przez ks. arcybiskupa metropolitę uroczysty akt poświęcenia. Wspaniały ten gmach, wyposażony w nowoczesne urządzenia, da możność ześrodkowania i rozwinięcia katolickiej pracy społecznej na terenie Białegostoku. W dolnej sali, posiadającej zgórą 600 miejsc, zainstalowana została aparatura dźwiękowa i urządzone będzie stałe kino. Na początek pójdzie film polski „Przeor Kordecki - obrońca Częstochowy".

Pociąg pośpieszny, zdążający z Rozwadowa do Lublina najechał na przejeździe kolejowym pod Niedźwicą na furmankę chłopską. Furmanka została doszczętnie rozbita. Jedną kobietę i dwóch mężczyzn przewieziono w stanie beznadziejnym do szpitala w Lublinie.

Kronika

Bydgoszcz, dnia 21 stycznia 1935 roku.

KALENDARZYK.

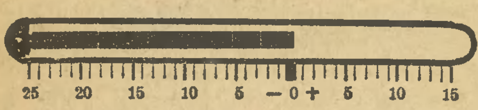
Dziś: Agnieszki, panny i m.
Jutro: Wincentego diak. i m.
Wschód słońca o godzinie 7.58.
Zachód słońca o godzinie 16.24.

Stan pogody

Napływ powietrza polarno-morskiego spowodował w naszej dzielnicy pogodę pochmurną, mglistą i z przelotnemi opadami śnieżnemi. Temperatura w pobliżu zera. Dość silne i porywiste wiatry zachodnie i północno-zachodnie.

Termometr wskazywał dziś rano

MUZEUM MIEJSKIE otwarte codzien nie od 9 16. w niedziele i święta od 11—14. Obecnie wystawa doroczna Grupy Plastyków Pomorskich.

DYŻURY NOCNE APTEK
od 21—27 stycznia 1935 r.

1) Apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11, tel 50.
2) Apteka pod Koroną, ul. Dworcowa 48, telefon 301.

„LEKTURA". wypożyczalnia książek przy ul. Gdańskiej 54. **posiada największy wybór beletrystyki ostatniej doby.** Wypożycza książki również na prowincję.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś, w poniedziałek teatr rozbrzmiewać będzie śmiechem, jaki oddawna na naszej scenie nie gościł. Jeden z filarów warszawskich teatrów **WŁADYSŁAW WALTER** wystąpi dziś w naszym teatrze w swoim wesołym i bezkonkurencyjnym repertuarze. Obok niego Stanisław Gruszczyński w arjach operowych i piosenkach, Barbara Gilewska w lekkich piosenkach i kupletach oraz Irena Skwierczyńska w kapitalnych monologach i skeczach. Ceny zwyczajne, zniżki ważne.

We wtorek i środę **„ROZBITKI"**, komedja J. Blizińskiego, która doznała tak owacyjnego przyjęcia na niedzielnej premjerze.

Pokłosie niedzielne.

— Nie mogę przyjść do siebie.
— To chodź do mnie...
— Ee, głupstwa się ciebie trzymają, a ja całkiem poważnie...
— To widać na pierwszy rzut oka. Nietylko poważnie, ale nawet ponuro. Na twarzy to masz wypisane wielkiemi literami.
— No tak, wypompowany to jestem.
— Czem?
— Jak ci powiem, że przez uroczystości rocznicowe, to i tak nie uwierzysz.
— Aha, szalejemy?
— To znowu za dużo powiedziane. Trochę się przecież trzeba bawić. Jest karnawał, czy go niema?
— Jak słychać, jest.
— Napewno nawet jest. Wszyscy go się wyrzekali, zapowiadali głośno rezygnację ze wszystkich uciech, ale jak przyszedł, to każdy chętnie bierze go pod uwagę. Karnawał nabiera rozpędu.
— Naprawdę?
— Starczy zobaczyć, co się dzieje na zabawach i na balach. Coraz tłoczniej i coraz zapalniej.
— A co będzie dalej?
— Ano punkt kulminacyjny dopiero nadejdzie.
— Co?
— Nie wiesz? Bal prasy.
— Tak, to zupełnie co innego. To 9 lutego...
— Zarezerwuj sobie termin.
— A tymczasem trzeba sobie inaczej dawać radę. Co się działo w sobotę?
— Dystyngowany bal prawników, jak zwykle miły i pełen rozmachu bal w Podchorążówce, no i zabawa karnawałowa Sokoła żeńskiego, której gospodynie umiały stworzyć atmosferę sympatycznej i beztroskiej zabawy. Poza tem Cech piekarzy przygotował sporo atrakcyj na swoim balu.
— To wszędzie było pełno.
— Prawie. I wszędzie wesoło.
— A niedziela potem?
— Nastrój nic nie ucierpiał. Bydgoszcz lubi tego rodzaju święta. Jakże się zresztą nie cieszyć? 15 lat Bydgoszcz jest znów polska. I zawsze pozostanie. **(hak).**

Uroczystości 15 rocznicy wyzwolenia Bydgoszczy

były poważną manifestacją uczuć patrjotycznych.

Przed 15 laty i dzisiaj. Okres czasu może nie duży, ale jakże dużo przemian zawarł w sobie. Kiedy 20 stycznia 1920 roku pierwsze oddziały polskich żołnierzy zajęły miasto, witano je szczerze, cieszono się spontanicznie, ale między tymi, którzy brali udział w radosnym akcie, był mały tylko procent mieszkańców Bydgoszczy. Pruska polityka zdołała narzucić pozory ośrodka o silnem napięciu myśli i uczuć niemieckich, były to jednak tylko pozory. Zniknęły szybciej i dokładniej niż się można było spodziewać. Dzisiaj, **kiedy po latach 15-tu Bydgoszcz odnowiła wspomnienia chwil powrotu na ojczyzny łono, w uroczystościach wzięli już udział wszyscy.** Bo Bydgoszcz dzisiaj jest przecież najbardziej polskiem miastem na ziemiach Rzeczypospolitej. **Niemczyzna znikła całkowicie, przekonywując ostatecznie wszystkich, że była tylko doraźnym efektem polityki germanizacyjnej, a duch miasta pozostał zawsze i na wieki polski.**

Zmieniła się struktura miasta. Z pośród tych, którzy przed 15-toma laty manifestowali swoją polskość i byli przedstawicielami twórczej myśli narodowej niewielu już zostało na placu. Przyszli inni, zajęli stanowiska w życiu publicznem i dobrze się stało, że **w rocznicę stanęli jedni obok drugich, aby dać wyraz niewygasłym uczuciom wdzięczności dla tych, co niepodległość i wolność wykuli, a potwierdzić raz jeszcze niezłomną wolę utrzymania mocarstwowego stanu posiadania Polski.**

Uroczystości 15-lecia wejścia wojsk polskich do Bydgoszczy nie miały może patosu zewnętrznego i w oczy bijącego blichtru, ale **stały się szczerą i poważną manifestacją.** Sztandary na wszystkich domach, tłumy na ulicach — stanowiły tło podkreślające nastrój.

U grobu Nieznanego Powstańca.

W sobotę wieczorem odbył się **u grobu Nieznanego Powstańca przy ul. Bernardyńskiej apel poległych powstańców.** Przed kamienną płytą stanęły **karne oddziały Zw. Powstańców i Wojaków, Zw. Weteranów Powstań Narodowych, oraz Związku Inwalidów Wojennych,** aby uczcić pamięć tych towarzyszy broni, którzy w czasie zmagań orężnych o wolność życiem zadokumentowali swoją ofiarność i poświęcenie. Tłumy publiczności, przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych — wszyscy zastygli w przenikliwej ciszy, gdy **prezes Zw. Powst. i Woj. p. naczelnik Deja odczytywał 170 nazwisk liczącą listę powstańców wielkopolskich, poległych w walkach o wolność w okolicy Bydgoszczy i pochowanych na miejscowych cmentarzach.** Po każdem nazwisku padało, jakże dużo mówiące, zdanie.

— Poległ na polu chwały!

Chwila milczenia, a potem marsz żałobny, odegrany przez orkiestrę, zakończyły tę jedyną w swoim rodzaju roczystość.

„...Ojczyznę wolną pobłogosław Panie!"

(n). Szeroko otwarły się w niedzielę wierzeje starej świątyni farnej na przyjęcie wielkiej rzeszy ludu wiernego, który przyszedł pomodlić się u ołtarzy Najwyższego. Nawę kościoła rzęsiście oświetlonego wypełniły delegacje miejscowych stowarzyszeń świeckich i kościelnych. Główną uwagę na siebie zwracały poczty sztandarowe **uczestników walk o niepodległość Polski.**

W prezbiterjum obok członków zarządu miejskiego i rady miejskiej na krzesłach honorowych zasiedli **członkowie dawniejszej Rady Ludowej,** w stallach zaś przy wielkim ołtarzu obok patronatu kościoła farnego (prezydent miasta), najwyższy na miejscu dostojnik państwowy, t. j. starosta grodzki **dr. Stefanicki,** a tuż za nimi w dwóch szeregach pułk. Chmurowicz — dowódca 15 dywizji piechoty z korpusem oficerskim, reprezentującym wszystkie tutejsze formacje wojskowe, prezes sądu okręgowego, pierwszy prokurator, prezes dyrekcji poczt i inni zwierzchnicy.

Solenną mszę św. celebrował ks. kanonik Schulz w asyście młodszego duchowieństwa. Celebrans przybrany był w zielony ornat (kolor nadziei).

Kazanie okolicznościowe, które poruszyło słuchaczy, wygłosił **ks. Kopeć,** kaznodzieja przybyły niedawno z misji polskiej we Francji. Kaznodzieja obrał sobie za temat **miłość ojczyzny** i odwołał się do uczuć patrjotycznych wiernych katolików, błagając najbiedniejszych i najnieszczęśliwszych z pośród nich, aby wierzyli **w sprawiedliwość społeczną,** która wkońcu zapanuje.

Piękne swe kazanie zakończył bydgoski Skarga wersetem:

„...Ojczyznę wolną pobłogosław, Panie!"

Bydgoszcz — stacją doświadczalną chemicznego procesu unifikacji duchowej Polski.

(Z uroczystego posiedzenia Rady Miejskiej 20. I. 1935 r.)

(n). Po nabożeństwie, odprawionem w kościele farnym na intencję dalszego pomyślnego rozwoju miasta Bydgoszczy, udali się zaproszeni goście do sali ratusza — na uroczyste zebranie Rady Miejskiej.

Sala była przyozdobiona artystycznie flagą narodową, z której wyłaniał się historyczny herb miasta — otwarta brama.

I tutaj, podobnie jak w kościele, na honorowych miejscach zasiedli przedstawiciele Starej Bydgoszczy, mężowie niezłomni...

Po powitaniu władz i gości przez p. **prezydenta Barciszewskiego** w charakterze przewodniczącego Rady Miejskiej i odegraniu przez orkiestrę wojskową hymnu narodowego, podszedł do mównicy **senjor tutejszego obywatelstwa, p. Ludwik Sosnowski,** najstarszy z żyjących jeszcze działaczy Rady Ludowej i wygłosił wzruszające swą szczerością przemówienie, w którem scharakteryzował okres od **1882—1895** (łagodny kurs polityki pruskiej w stosunku do Polaków) i uciemiężenie w latach późniejszych.

Pogróżki odchodzących w styczniu 1920 roku żołdaków niemieckich: „Auf Wiedersehen!" (Do widzenia!) nie mogą nas wytrącić z równowagi...

Mówca zakończył swą mowę słowami, które rozlegały się dawniej ze sceny w Domu Polskim (z „Krakowiaków i Górali"):

Żyjmy zawsze z sobą w zgodzie,
niech nas łączą serc ogniwa,
bo niema szczęścia w tym narodzie,
gdzie się taki związek zrywa.

Przemówienie prezydenta miasta.

P. **Barciszewski** miał znowu szczęśliwy dzień, bo oracja jego, dobrze przemyślana — żywo była komentowana w mieście, w kawiarniach i klubach.

Po rozważaniach **geo-politycznych,** w których padły słowa, które należy przypominać komu należy, nie raz ale sto razy, że

— Bydgoszcz jest tym **kluczem, którym otwiera się wierzeje polskiego morza;**

— Bydgoszcz jest tym **zwornikiem w sklepieniu morskiej potęgi naszego państwa,** do którego się zbiegają wszystkie **łuki ekonomiczne,** wyrastające z faktu posiadania morza;

— pierwsza geograficzna wartownia;

— my tu jesteśmy **przednią strażą,** która ma czuwać, by Polsce nie odebrano jej wielkiego **w przyszłości** znaczenia.

Po tych rozważaniach, p. prezydent **Barciszewski** przystąpił do tematu trochę drażliwego, zawsze jednak aktualnego:

„Odrodzona Polska miała za zadanie **scementować różne organizmy latami niewoli zróżniczkowane.** Przez 125 lat istnienia w odmiennych ustrojach państwowych, nie w jednakowych rygorach prawa, nie w jednakowych poziomach urządzeń cywilizacyjnych, w naciskach różnych systemów wynaradawiania, w zetknięciu z odmiennemi językami i obyczajami wytworzył się pomiędzy Polakami różnych dzielnic głęboki rów, który szedł nietylko przez kraj, ale i przez nasze życie. Zadaniem Polski odrodzonej stało się **jak najśpieszniej zasypać ten rów różnic, rozdziału,** a tworzyć takie warunki, któreby doprowadziły do **unifikacji dusz Polaków trzech zaborów,** któreby z trzech odmiennych nastawień uczyniły **jedność dążenia** i jeden mocny pion.

Los zdarzył, że Bydgoszczy przypadło w udziale być **stacją doświadczalną** tego chemicznego procesu unifikacji duchowej Polski.

Ponad Bydgoszczą, która za czasów zaborczych mieściła w swoim łonie zaledwie 17% Polaków, musiała z natury rzeczy wskutek zmiany włodarstwa Państwa, przejść większa fala fluktuacji, niż poprzez inne miasta Rzeczypospolitej. Zamarły urzędy, sądy, szkoły i inne instytucje publiczne, bo niemiecki element urzędniczy w lwiej części opuszczał odebrane ziemie. Na ich miejsce **szeroką falą przypłynęła rzesza Małopolan,** którzy w odniemczeniu Bydgoszczy dużą odegrali rolę.

Z drugiej strony znów, gdy nieprzebrane fale Polaków, **uchodzących przed rewolucją bolszewicką** napływały do Polski, okazało się, że żadne inne miasto Rzeczypospolitej nie może w tak szerokim zakresie dać gościny tym nieszczęśliwym rozbitkom, jak właśnie Bydgoszcz. Żadne inne miasto polskie, nie wyłączając nawet Warszawy, nie przesyciło się procentowo Polakami z **Ukrainy i Litwy,** tak, jak to się stało w Bydgoszczy. Wskutek tego tu u nas w Bydgoszczy w bardziej, niż gdzieindziej, wyrazisty sposób odbywał się ten akt braterstwa, to wzajemne poznawanie się różnych krańców Ojczyzny naszej. Tu na naszym gruncie praktyką dnia powszedniego okazywało się, że **Polacy ziem zachodnich oceniają braci swoich z innych dzielnic nie według ich pochodzenia, ale według ich istotnych wartości moralnych".**

Pod koniec uroczystego zebrania złożono

Slubowanie.

że dziś, jak dotychczas, tak i na przyszłość, chcemy stać żarliwie przy wierze ojców naszych.

Głęboko w sercach nosić chcemy **kult** dla przeszłości i wielkości naszego narodu, jego tradycyj, jego piękna.

Do ostatniego tchu chcemy być **wzorowymi obywatelami państwa** i jego urządzeń konstytucyjnych.

Miłośnie, jak dotychczas, pragniemy zachować **jedność społeczeństwa z armją,** tą ostoją polskiej potęgi państwowej.

Dokładać będziemy sił i woli, by rozwijać w sobie zasoby duchowe i kulturalne na wielkich wskazaniach panteonu naszych genjuszów oparte.

Wytężymy nasze siły, by **zakwitł u nas dobrobyt materjalny.**

Chcemy stworzyć taką atmosferę **współżycia i porozumienia, aby nie było przeciwstawnych u nas warstw — góry i dołu społecznego.**

Chcemy, by każdy, czy to chlebodawca, czy robotnik, czuł, że **jedna jest tylko Polska rodzima!**

Jak najżywsze chcemy rozwinąć starania, by ulżyć niedoli tych wydziedziczonych braci naszych — rzeszom **bezrobotnym!**

Przemówienia z ratusza transmitowane były przez radjo i słychać je było wyraźnie na Starym Rynku, gdzie czekały tłumy.

Bydgoszcz — armji.

Dobrze się stało, że organizatorzy uroczystości rocznicowych główny nacisk położyli na **podkreślenie łączności jaką zawsze wiąże społeczeństwo cywilne Bydgoszczy z armją.** I znowuż, jak przed 15 laty głównym motywem radości była możność zetknięciu się z polskim żołnierzem, tak i wczoraj **silniej uderzyły serca, gdy na Starym Rynku im. Marsz. Piłsudskiego odbyło się wręczenie plakiet z herbem miasta najbardziej związanym z Bydgoszczą formacjom wojskowym, to znaczy Szkole Podchorążych dla Podoficerów i 62 pp.** Był to akt rewanżu, ponieważ zarówno Szkoła Podchorążych jak i 62 p. p. „dzieci bydgoskich" ofiarowały Bydgoszczy swoje odznaki pamiątkowe.

Czworobok Starego Rynku wypełnił się. Stanęła **Szkoła Podchorążych,** stanęła **kompanja honorowa 62 p. p.,** a dalej **oddziały przysposobienia wojskowego.** Wokoło tłumy publiczności. Nastrój poważnego oczekiwania, który podnoszą transmitowane przez megafony słowa mówców, przemawiających na uroczystem zebraniu rady miejskiej. Oto jednak nadchodzi moment najważniejszy: idą przedstawiciele władz. Orkiestry grają marsz generalski, kiedy **dowódca całości mjr. Boehm ze Szkoły Podchorążych zdaje raport komendantowi garnizonu p. płk. dypl. Chmurowiczowi.** Płk. Chmuro-

wicz zaprasza p. starostę Stefanickiego i p. prezydenta Barciszewskiego i wraz z nimi przechodzi przed frontem oddziałów, witając się z żołnierzami.

Wręczenia plakiet dokonał **p. prezydent Barciszewski**, wygłaszając przemówienie, wypełnione uczuciami szczerej wdzięczności i miłości, którą Bydgoszcz żywi dla wojska. **„Armja to my, my to armja** — mówił p. prezydent. — Współżycie między armją a społeczeństwem układało się w Bydgoszczy szczególnie szczęśliwie. Nigdy nie było żadnych tarć. **Pracowaliśmy zawsze razem w zupełnej zgodzie i wzajemnem zrozumieniu.** Zewnętrznym znakiem uczuć Bydgoszczy niech będą te herby miasta".

W imieniu Szkoły Podchorążych odebrał plakietę dyrektor nauk **p. mjr. dypl. Zagórowski**, a w imieniu 62 p. p. **jego dowódca p. płk. dypl. Powierza**, który podkreślił w przemówieniu szczególne węzły, bo węzły krwi, łączące 62 p. p. z Bydgoszczą.

Po odegraniu przez orkiestry marszów pułkowych **oddziały wojskowe przeszły na ulicę Bernardyńską do grobu Nieznanego Powstańca, gdzie p. prezydent Barciszewski złożył w imieniu miasta wieniec.**

W TEATRZE MIEJSKIM.

Wieczorem przed przedstawieniem „Rozbitków" w Teatrze Miejskim **wygłosił przemówienie okolicznościowe prezes Federacji Związków Obrońców Ojczyzny p. mec. Sioda, charakteryzując patrjotyczne uczucia Bydgoszczy przed 15 laty i dzisiaj.** Hymn narodowy odegrała **orkiestra 61 p. p. pod dyrekcją por. Kuczery.**

Pierwsze rzędy krzeseł w teatrze i loże zapełnili **przedstawiciele władz i zaproszeni przez zarząd miejsski członkowie byłej Rady Ludowej.**

(hak).

Urzędowe sprostowanie.

W związku z umieszczeniem artykułu pt. **„Omal nie dwa trupy"** w numerze 298 czasopisma „Dziennik Bydgoski" z dnia **30. 12. 34 r.** na podstawie art. **11** ustawy prasowej z dnia 7. 5. 1874 r. proszę o zamieszczenie w najbliższym numerze w tej samej rubryce pisma i temi samemi czcionkami następującego sprostowania:

1. Nieprawdą jest, by na widok zbliżającvch się osobników urzędnik **B. począł uciekać** przekonany, że ma do czynienia ze zwykłemi opryszkami i by **w trakcie ucieczki strzelał.**

Natomiast prawdą jest, że urzędnik B., widząc w odległości około 120 m dwóch osobników, którymi byli **st. post. Wiśniewski i Zamorsksi** i chcąc uniknąć spotkania, przeszedł na drugą stronę ulicy Niemcewicza.

Prawdą jest również, że **B. nie uciekał na widok wywiadowców**, lecz szedł krokiem normalnym, zbliżając się do wymienionych na odległość kilku kroków. Wywiadowcy, mając uzasadnione podejrzenie, że jest to przestępca, zeszli z chodnika na jezdnię i zbliżyli się do B. w celu wylegitymowania go. St. post. Zamorski zawołał: **„Policja, proszę stanąć!"** Na wezwanie to B. stanął, rzucił paczki na chodnik, wyciągnął szybko broń i z odległości 5—6 metrów strzelił dwukrotnie w kierunku wywiadowców, **raniąc Wiśniewskiego w prawą rękę** i to w chwili, gdy Wiśniewski wymierzył broń w kierunku B. St. post. Zamorski natomiast w obronie własnej oddał 5 strzałów do B., lecz B pomimo, że jak później ustalono, został ranny zbiegł w kierunku ulicy Chodkiewicza.

2. Nieprawdą jest, by trzykrotne wołanie **„Stój policja"** podczas jednoczesnego oddawania strzałów było oczywiście spóźnione i **nie zostało respektowane przez B.**

Natomiast prawdą jest, że st. post. Zamorski przed zbliżeniem się do B. i przed strzelaniem przez tegoż, głosem donośnym zawołał: „Policja, proszę stanąc".

3. **Nieprawdą jest, by wywiadowcy bioracy udział w obławie, nie postępowali ściśle według instrukcji.**

Natomiast prawdą jest, że wywiadowcy **postępowali tu ściśle według instrukcji**, albowiem przystępując do legitymowania B., wezwali go do zatrzymania się słowami „Policja, proszę stanąć", wobec czego B. nie miał powodu do strzelania, a użycie broni przez st. post. Zamorskiego było uzasadnione i zgodne z rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dnia 14. 2. 1928 r. art. 2 punkt a).

Starosta grodzki:
(—) Stefanicki.

—::—

— **Zarząd opieki rodzicielskiej nad dziatwą szkolną na Małych Bartodziejach** składa wszystkim ofiarodawcom, którzy przyczynili się do złożenia datków w naturze i w gotówce na gwiazdkę dla biednych dzieci tut. szkoły serdeczne „Bóg zapłać".

Tragiczna śmierć starosty wyrzyskiego.

W podróży poślubnej nagle zaskoczyła go śmierć

Z Nowego Targu donoszą, że w dniu 18 bm. zmarł **nagle na tamtejszym dworcu wskutek anewryzmu serca, Andrzej Piotrowski, starosta powiatowy w Wyrzysku,** były wieloletni dyrektor zamku w Poznaniu, prezes Związku Legjonistów Polskich w Poznaniu, „żołnierz żelaznej karpackiej brygady legjonów polskich", odznaczony krzyżem niepodległości, srebrnym krzyżem zasługi i krzyżem legjonowym.

Tragedję powiększa fakt, iż ś. p. starosta Piotrowski **w przeddzień zgonu zaślubił** p. Rudnicką z Bagdadu pow. wyrzyskiego. Młoda para znajdowała się właśnie w podróży poślubnej w drodze do Czorsztyna. Jak się ponadto dowiadujemy, starosta Piotrowski krótko przed ślubem zachorował na grypę i nie chcąc odkładać terminu ślubu **zbyt wcześnie opuścił łóżko.**

Ś. p. starosta Piotrowski liczył lat 39 i urodził się w Lipnicy Murowanej koło Bochni w Małopolsce. Śmierć ś. p. starosty Piotrowskiego okryła żałobą młodą żonę i staruszkę matkę.

Bilans „Sokoła" żeńskiego w Jachcicach

Dnia 10 bm. odbyło się walne zebranie „Sokoła" żeńskiego w Jachcicach.

Na przewodniczącą zebrania powołano drh. Sobieską czł. zarządu „Sokoła" żeńskiego z Bydgoszczy, do pióra sekretarkę O. W. S. drh. Piotrowską, na ławników. drh. Szeliżankę skarbniczkę „Sokoła" żeńskiego, p. Lewandowską i p. Szamanderę.

Sprawozdanie ogólnikowe z całorocznej działalności zdała prezeska drh. Eisopowa, zaś szczegółowe zdawały poszczególne czł. zarządu, z których wynika, że gniazdo żeńskie w Jachcicach liczyło w roku sprawozdawczym 20 członkiń, w tem 14 druchen ćwiczących, udział w ćwiczeniach przeciętnie 10—12. P. O. S. zdobyło 10 drh. Drużyna brała udział w występach publicznych podczas zlotu okręgowego i jubileuszowego w Poznaniu, w lustracjach: okręgowej i dzielnicowej w Grudziądzu, w zbiórkach ulicznych na rzecz Sokolstwa i P. B. K.. Wysłano 1 drh. na 3 dniowy kurs do Grudziądza. Urządzono 3 zabawy dochodowe, obchód Kościuszkowski, Listopadowy i gwiazdkowy.

Zarząd na rok 1935 wybrano w nast. składzie: prezeską — drh. Eisopową, I. wiceprezeską drh. Płotkową, II wiceprezeską drh. Piotrowską, sekretarką drh. Harmacińską, zast. Wybrańską, skarbniczką drh. Domieradzką, naczelniczką drh. Kędzierską, zast. Cygankównę. Delegatki na Zjazd Rady Okr. i Dzielnicy drh. Eisopowa i Piotrowska.

Po wyczerpaniu porządku obrad zamyka przewodnicząca zebranie hasłem: **„Czołem"!**

Zima zagraża zdrowiu dzieci.

Częste mrozy, słota i niepogoda są powodem przeziębień. Dzieci są na to szczególnie narażone, gdyż bez względu na pogodę muszą odbywać swą nieraz daleką drogę do szkół. Przeziębienia i kaszel wywołać mogą poważniejsze schorzenia i powikłania. Należy temu zapobiegać przez wzmocnienie i uodpornienie organizmu dziecka, stosując Emulsję Tranową f. Scotta. Ogólnie bowiem wiadomem jest, że Emulsja Tranowa firmy Scott & Bowne, zawiera czysty wyciąg wątroby wątłusza, najbogatszego z wszystkich źródeł w witaminy A i D, a także w hipofosfity wapnia oraz sodu, wzmacniające kościec dziecka. Dlatego też w przypadkach osłabień, krzywicy, skrofułach i anemji Emulsja Tranowa f. Scotta daje dobre wyniki. Jest ona przyjemna w smaku, łatwo przyswajalna, pobudza apetyt i powoduje przyrost wagi dziecka. Przy zakupie należy żądać oryginalnej Emulsji Tranowej, wyrobu f. Scott & Bowne, S. A. ze znakiem ochronnym „Rybak z wątłuszem na plecach".

Jacek Furdyga naraził się cenzorowi.

Cały ustęp niedzielnego listu Jacka Furdygi z Londynu od słów: „Ród Pana Marszałka" do słów... za życia został bogatym i szczęśliwym" został **skonfiskowany** przez bydgoskie Starostwo Grodzkie.

CH. Z. M. P.
„ODRODZENIE"

Dziś, w poniedziałek, o godz. 19 schadzka dyskusyjna, zebranie i kurs prelegentów, o godz. 19.30 zebranie zarządu w lokalu własnym, ul. Poznańska 14 m. 6.

—::—

— **Osobiste.** Dnia 15 bm. w Toruniu odbył się ślub starosty szubińskiego p. Józefa Dąbrowskiego z p. Marją Danutą Janicką z Bydgoszczy, córką obywatela m. Bydgoszczy.

— **Utalentowany chłopczyk,** lat 15, syn bezrobotnego z baraków Dwernickiego, mający wielkie zamiłowanie do **muzyki,** prosi szlachetnych czytelników „Dziennika Bydgoskiego" o darowanie mu **skrzypiec,** a nauczycieli muzyki — o bezpłatne lekcje. Odwdzięczy się, gdy się wyuczy. Zgłoszenia przyjmuje redakcja.

Boże Narodzenie w pieśni i poezji

21 stycznia w auli gimnazjum Kopernika.

Na wczorajszych kazaniach usłyszeliśmy z ambon głosy zachęty do udziału w tym koncercie, co daje gwarancję, że utrzymany on będzie nietylko na wysokim poziomie artystycznym, lecz również będzie odpowiadać w pełni duchowi katolickiemu.

Wszyscy zatem dziś, w poniedziałek, o godz. 20 do auli gimnazjum Kopernika!

— **5-cio miesięczny wieczorny kurs handlowy** przy Miejskiej Szkole Handlowej (Jagiellońska 11, tel. 16-61) rozpoczyna się w poniedziałek, 21 bm. o godz. 19-ej. Dalsze zgłoszenia na kurs przyjmuje kancelarja szkoły.

Królewskie kulanie sekcji kręglarskiej K. P. W.

Ostatnio odbyło się królewskie kulanie **sekcji kręglarskiej Ogniska III (dyrekcyjnego) KPW. w Bydgoszczy** przy udziale przedstawicieli zarządu Ogniska III **p. Franciszka Mellera,** kierownika W. F. Ogniska III **p. mgr. Winklera** oraz 14 członków sekcji. Uroczyste otwarcie królewskiego kulania poprzedziło przemówienie przedstawiciela zarządu Ogniska III i oddanie 3-ch honorowych rzutów.

Królem sekcji na rok 1935 został p. **Jan Oblamski,** I rycerzem p. **Bronisław Lipiński,** II rycerzem p. **Józef Bauchrowicz,** których udekorowano pamiątkowemi żetonami. Pozatem wszyscy członkowie sekcji otrzymali **pamiątkowe nagrody.**

Uroczystość królewskiego kulania odbyła się w koleżeńskim i serdecznym nastroju.

Niebezpieczne harce pijanego szofera.

Życie ofiary najechania zawisło na włosku

(kj). W dniu wczorajszym kronika wypadkowa naszego wydziału śledczego zanotowała **fakt najechania przez samochód,** spowodowany przez szofera, znajdującego się **w stanie nietrzeźwym.**

Wypadek miał miejsce na szosie szubińskiej.

Oto szczegóły: Szosą pędził w szalonem tempie **samochód osobowy PZ 48693,** kierowany przez szofera **Wacława Ślaskiego,** zam. przy ul. Chełmińskiej 8.

Pijany kierowca nie zauważył widocznie znajdującego się na szosie **21-letniego Józefa Janka z Kłecka, pow. gnieźnieńskiego.** Wprawdzie w ostatniej chwili szofer usiłował maszynę zatrzymać, było jednak **stanowczo za późno.**

Ciężko ranną ofiarę lekkomyślnego kierowcy przewieziono **do szpitala miejskiego w Bydgoszczy.**

Oprócz ciężkich obrażeń ogólnych, Janka doznał **wstrząsu mózgu.** Przeprowadzone dochodzenia stwierdziły z całą stanowczością **winę szofera,** który za spowodowanie wypadku najechania poniesie surową odpowiedzialność karną.

Jak się dowiadujemy, istnieją poważne obawy, czy uda się lekarzom utrzymać Janka przy życiu.

Odpowiedzi redakcji

Stała abonentka, Bydgoszcz. Odsetki od pożyczek hipotecznych wynoszą 6%. Moratorjum obowiązuje do 1. X. br.

H. Br. W jakich markach udzielono pożyczkę, ubezpieczoną hipotecznie, polskich czy niemieckich. Jeżeli w markach niemieckich wartość hipoteki równa się 108 zł. w polskich 58,50 zł.

P. S. 13. Wiersz ładny, dużo w nim nastroju i sentymentu, ale do druku jeszcze się nie nadaje. Prosimy nad sobą pracować.

Odpowiadam bezimiennej autorce apologji „Dziewcząt bez mundurków".

Utarł się w społeczeństwie kulturalnem następujący sąd o anonimach:

„Albo piszący pisze mądrze i tak jest skromny, że się nie podpisuje, lub pisze niewybrednie i wstydzi się własnej pracy, lub wreszcie zmyśla i niema odwagi ponosić konsekwencyj swojej roboty".

Wśród braci akademickiej pierwsze jest całkiem nieuzasadnione. Poza tem wybierajcie Koleżanko! Ja się uchylam od dyskusji z Wami.

I drobnostka jeszcze:

Panna Iksówna napisała bardzo złe wypracowanie. Zbyt wielkiem uczuciem darzono autora; istotę zagadnienia pozostawiono łasce losu. Dominuje podejrzana jednostronność zainteresowań.

Iksówna siadać! Niedostatecznie.

— Idziemy dalej. Kto lepiej przygotowany?

Edward Menzel
czł. A. K. B. przy U. P.

Odjazd pociągów z Bydgoszczy:

Toruń Warszawa: 2.37, 6.50, 8.05, 9.57, 13.55, 15.30 **16.01,** 19.58, **21.26** (tranzytowy), 23.16.
Tczew — Gdańsk — Gdynia: 0.40, 3.56, 5.50, **7.35,** 12,13, 13.13, 17.17, **20.03,** 20.10.
Kościerzyna — Gdynia: 8.13, 15.45.
Nakło — Piła: 0.01, 6.15, **10.49** (tranz.) 14.45, 19.46.
Unisław — Brodnica: 4.50, 8.11, 13.45, 16.10, 21.55,
Inowrocław — Poznań: 2,21, 3.50, 6.20, 11.45, 13.40, 18.10, 20.40, **22.25.**
Wągrowiec — Poznań: 5.00, 10.32, 13.26, 18.54.
Inowrocław — Karsznice — Herby Nowe: 2.21, 18.40.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

Czternasty dzień ciągnienia.

I ciągnienie

Główne wygrane

10.000 zł. — 20048.

5.000 zł.— 39069 40798.

Po 2.000 zł. — 45836 51170 51444 75060 82789 124551.

Po 1.000 zł. — 1631 4394 87572 97769 115259 120406 138762 157085 170705 174380.

Po 200 zł.

Wygrane po zł. 200

179 660 1848 51 2175 3058 449 577 4278 426 64 916 51 5584 6642 7184 858 922 8342 608 875 9364 874 92 10357 407 590 783 811 11739 51 893 12372 82 13126 225 604 845 14587 743 967 15175 686 950 16339 556 17113 596 742 18237 82 510 69 776 935 19324 508 671 811 990 20468 695 731 861 75 21343 97 465 782 821 68 966 22496 23133 73 304 443 535 683 24145 561 92 883 25086 980 29504 61 695 841 30111 35 94 975 31667 911 32383 720 960 33052 95 331 868 34540 857 36203 394 596 601 730 883 912 29 86 37123 246 484 816 998 38367 756 39287 452 515 64 677 40221 622 727 41334 42201 476 519 43016 213 484 651 821 44465 98 577 45010 74 578 737 809 46019 132 47473 548 740 845 48101 49371 403 55 670.

50291 548 76 923 95 51065 359 426 970 76 52341 640 53224 69 54327 561 905 55194 56011 892 57637 58221 682 999 59179 597 831 60058 329 72 61016 344 605 771 62012 15 81 95 618 833 63013 436 64104 233 51 802 970 65239 83 549 878 960 66230 508 27 837 960 67563 885 998 68244 334 515 813 69123 96 283 536 84 786 70050 106 61 790 71136 422 75 675 755 79 72091 476 579 73148 326 771 862 66 74246 978 75029 754 848 76062 240 368 511 628 703 953 77136 328 61 528 894 984 78236 363 647 973 79012 170 456 507 713 919 21 80655 963 81475 823 82082 348 666 721 83100 540 84446 822 26 916 85699 943 86286 91 907 87923 88590 92 971 89414 90276 91075 279 406 14 59 92220 338 93610 33 910 94055 299 669 967 95179 342 415 66 615 792 972 96266 305 88 585 656 797 865 97572 98213 896 99011 714.

100152 71 274 316 456 954 55 101369 656 704 36 89 102438 59 604 103284 492 104829 106158 504 665 107067 90 749 948 108187 883 109192 392 603.

110079 180 111277 112735 46 945 113254 697 774 918 114481 740 52 980 98 115418 116236 871 918 117409 118112 446 539 712 835 119011 467.

120420 702 878 917 59 121251 395 628 988 122566 605 983 123536 655 124030 77 708 125264 312 564 717 925 126382 621 99 905 127254 578 833 128611 752 129493 759.

130080 173 131175 740 897 973 132405 966 133537 673 764 983 134215 721 885 135112 207 948 136169 739 137295 392 450 972 138398 139483 601 761 808 56.

140319 40 41 594 141141 142046 139 234 74 394 512 143635 80 144273 587 621 40 146095 259 65 451 618 80 147528 873 148019 27 143 508 801 36 990 149202 54 663 807 979 150025 511 25 634 44 151018 239 397 912.

152201 352 67 153714 22 72 800 60 154482 519 838 155416 620 156549 71 629 36 157085 161 244 158015 31 311 75 934 159019 82 971 160045 161166 812 162288 305 583 786 891 94 163020 56 468 775 164094 299 573 165422 892 166033 167123 52 696 913 168458 547 796 169370 170321 608 748 171032 880 93 172454 726 173092 184 803 38 174598 696 175062 138 292 634 953 177002 151 757 861 70 901 178925 179427.

Wygranepocieszenia po 50 zł.

327 380 915 1578 790 2330 813 933 3510 4233 367 5047 141 612 46 757 904 6839 7124 509 26 8356 9083 662 764 10616 11223 350 581 900 12640 90 839 13044 394 833 976 14964 15490 16723 17543 950 18202 19258 475 646 20106 867 21214 399 483 22045 251 24346 430 881 28043 815 29029 189 30141 749 31917 26 32084 163 819 31 916 33317 427 34340 820 36087 153 93 444 572 37578 680 869 38787 39235 961 40308 41027 42243 434 911 43084 210 335 74 482 44124 368 45069 229 82 338 685 46289 316 991 47115 472 48418 49554.

50193 672 792 842 51284 660 52545 53816 54900 55 77 55530 48 728 86 958 57943 58718 95 809 59708 60205 63094 539 968 64472 505 65074 152 211 465 653 66151 66 388 67088 596 881 952 68675 69049 496 710 70141 90 71154 352 748 72332 485 887 956 73007 536 668 74713 75002 978 79219 92 407 850 53 80076 81489 83495 852 84976 85073 240 368 754 880 86349 936 89372 447 614 90106 787 91488 92485 99 636 823 99 93290 731 94532 95035 490 940 96286 406 569 914 48 97676 98314 455 513 26 69 99060 414.

101412 102174 217 675 874 103011 945 104513 811 81 105196 383 552 106122 845 108332 507 845 109062 110802 9 927 111107 249 112150 709 41 113429 835 114061 115486 566 727 843 117178 377 961 118359 119808.

120345 662 763 79 121855 122788 934 78 123977 124618 125597 126495 543 908 127092 263 405 706 939 128009 325 489 129257 352 88 657 965 130906 131899 132224 38 550 133168 134014 394 820 135281 418 136339 137077 210 675 139699.

140604 947 141759 142181 276 143178 144326 570 637 145055 114 56 358 91 659 146725 918 147804 916 148239 80 149057 116 392 704 63 150003 465 753 973 151371 549 873 83.

152358 153044 76 220 899 154643 155426 156025 157069 123 158087 99 638 813 159318 160289 615 161082 118 64 643 771 973 162120 370 483 163016 199 283 996 164428 44 515 165696 776 166749 167062 896 168097 259 420 170065 491 591 608 171429 580 626 172433 75 173168 261 367 827 174211 304 176590 754 924 177388 732 66 178251 374 742 868 179202 421 43 819 44.

II ciągnienie

Wygrane pocieszenia po 50 zł.

69 84 306 426 545 676 902 1187 310 56 600 779 818 97 2274 897 3059 714 67 4057 534 761 5148 427 30 87 609 89 746 58 866 6017 173 708 968 7098 101 216 300 496 723 868 954 8113 208 95 481 529 929 75 99 9582 875 10428 801 11122 46 806 912 12015 71 968 13066 124 332 49 393 844 945 14329 569 828 975 15360 496 610 16298 550 934 17453 736 821 27 18067 720 78 845 51 66 19085 130 212 92 379 83 529 721.

20006 143 408 545 610 847 21205 701 61 860 22048 487 97 911 23320 46 677 855 24157 245 477 585 739 925 49 25056 102 574 760 879 988 98 26032 53 381 89 572 630 91 795 861 27435 671 767 876 28276 335 71 580 730 833 29072 110 329 646 30257 486 602 850 31035 66 488 526 903 61 32025 177 201 39 464 775 872 930 36 55 33066 162 540 99 726 824 919 34046 448 61 77 90 552 804 917 35006 109 16 62 64 200 32 370 496 719 29 37 830 36099 320 497 536 659 805 30 79 37310 854 747 28006 61 350 65 85 436 898 946 39017 367 775 40053 88 110 460 574 683 777 41471 911 42023 206 95 501 63 68 72 613 847 79 43019 198 255 97 457 628 45 719 850 915 44007 96 224 53 508 668 744 857 74.

45167 358 682 978 46362 63 466 705 7 32 47234 324 451 549 631 712 803 48186 803 49003 521 33 914 50180 82 409 51420 736 834 52362 527 64 79 871 72 946 53076 255 350 462 614 86 925 54062 106 397 406 604 903 82 55142 207 51 67 344 475 631 730 84 916 60 67 56018 188 371 558 679 799 57020 412 93 583 778 971 58101 84 333 39 447 899 59739 76 85 814 46 906 13 47.

60054 222 70 81 86 343 572 616 76 744 866 61035 300 643 849 952 62169 262 347 501 38 63027 125 352 611 938 64115 97 454 566 922 65096 135 305 647 68 964 66068 67297 666 816 68152 75 528 34 73 750 950 69143 95 309 40 761 876 83.

70008 428 65 86 798 902 71073 206 394 442 742 974 72021 173 383 444 622 98 73107 85 235 71 785 74025 105 493 707 51 838 75561 90 92 685 756 76144 504 704 888 910 55 77095 123 72 375 627 67 988 78692 756 951 19115 560 758 70 80059 309 484 563 663 703 921 81 81214 652 945 90 82087 108 52 304 650 91 702 919 24 83232 63 575 645 54 76 81223 621 60 865 938 85331 521 725 803 91 86880 87031 34 218 546 73 88198 206 369 906 89039 40 79 143 648 741 95 866 946.

90373 418 598 628 759 92 951 91519 784 92191 274 410 911 49 93038 101 91 284 330 630 702 838 94240 42 92 325 75 443 513 811 62 89 909 95386 423 673 820 96022 337 567 615 42 726 940 97114 244 56 342 638 98261 427 67 541 61 603 32 92 998 99266 302 36 456 841 95.

100283 674 82 731 101351 596 883 102078 134 368 492 562 606 843 90 103152 617 19 104518 602 718 95 105213 85 395 535 106022 147 76 219 411 540 107144 56 223 499 556 750 108368 417 559 684 109135 263 85 831.

110139 285 329 505 773 111409 32 511 674 958 77 84 112180 352 629 53 837 49 113077 316 114113 24 403 585 115127 524 791 857 116195 117035 249 395 550 645 870 925 36 118249 78 303 86 786 119368 742 813.

120057 131 212 357 598 723 96 953 80 86 121075 173 533 700 861 917 122084 257 123153 91 285 484 790 822 27 74 124106 422 537 862 68 942 125063 198 524 76 627 793 126017 66 73 233 65 372 127834 47 128350 437 520 52 657 804 41 990 129005 185 255 62 85 498.

130205 389 469 907 21 131044 286 376 90 421 815 69 132068 173 315 48 75 479 795 820 54 133198 888 134098 317 51 430.

135141 235 462 136173 599 911 23 137001 202 467 898 138300 462 561 63 622 714 805 82 139084 329 769 811 908 140154 390 493 610 11 722 868 958 141075 81 126 210 342 418 508 706 857 142026 268 531 143037 120 236 94 891 144237 353 494 529 985 145311 26 491 512 92 894 146154 645 84 700 93 147496 507 28 54 964 148016 373 934 149123 312 698 740.

150189 544 638 77 860 92 151822 30 152199 204 317 643 87 153141 248 442 885 154424 648 803 36 916 80 155254 466 617 80 734 156120 50 679 983 157325 405 36 520 669 875 921 75 158024 281 330 624 774 159021 228 396 475 514 30 69.

160002 275 302 484 161208 490 562 670 88 949 162184 471 528 801 89 163183 793 164079 300 473 721 165131 270 732 871 921 166518 89 601 8 98 167042 101 82 273 306 45 527 640 168178 608 169128 351 407 26 544 755 824.

170231 379 477 546 69 171410 13 583 748 840 95 902 172320 651 66 829 943 64 173041 45 135 253 565 771 889 943 174154 210 613 175083 243 49 317 858 922 176023 77 132 60 97 364 535 839 177123 472 640 988 178027 282 364 400 6 517 818 179016 77 184 375 524 762 90.

III ciągnienie

Wygrane pocieszenia po 50 zł.

259 654 866 1015 84 153 407 567 71 978 2441 95 725 54 3033 313 423 545 621 35 734 4255 634 52 826 5181 519 662 833 6076 136 200 450 72 531 616 716 81 7237 944 64 8349 987 9362 573 775 81 919 10099 123 84 377 11278 435 649 817 29 942 12037 458 539 84 98 13016 110 552 55 767 89 14051 283 397 437 707 15202 22 384 407 92 504 877 901 16104 28 92 490 571 611 17101 64 77 765 916 18101 62 217 525 77 930 19064 579.

20579 21005 174 268 431 727 882 22322 32 476 610 707 23006 82 83 189 291 322 419 509 737 24114 165 311 408 35 517 638 39 67 701 935 52 25098 267 379 455 756 842 61 94 26000 162 86 379 491 533 736 847 75 27018 177 610 906 28053 56 241 70 347 455 836 29047 209 426 530 740 71 840 987 30075 508 808 39 31085 446 584 733 883 32132 34 97 460 972 82 33215 319 73 525 706 23 881 34019 58 121 72 339 422 898 903 35103 212 544 69 97 600 1 773 889 36047 319 661 925 37128 541 904 81 38008 165 284 320 410 77 548 54 733 875 39022 151 206 821 91 838 89 99 40126 98 41004 125 345 907 42119 387 532 835 43020 23 269 584 771 811 44179 273 419 688 924 45.

45178 213 465 46461 603 860 72 908 99 47008 239 82 394 840 50 95 48008 87 284 597 49132 49 411 768 839 50199 585 922 51214 351 664 733 822 46 940 52140 353 65 795 896 925 53123 46 341 483 98 550 54143 498 891 944 55153 254 549 95 814 56063 206 57 450 68 523 899 952 57145 276 85 371 585 909 58175 324 36 87 448 80 504 59091 430 570 84 719 924 58.

60115 240 61105 350 546 778 98 931 62019 30 133 255 350 74 87 881 979 63001 360 64208 519 36 616 853 65043 168 450 658 810 66109 324 541 644 70 67236 329 663 789 814 900 61 68045 158 457 556 79 87 627 86 69130 395 485 70067 118 74 284 413 70 79 522 626 806 71431 76 589 72036 390 720 83 73069 81 106 84 242 599 706 75 74027 163 975 75248 655 953 76111 209 72 613 881 914 62 77112 227 70 483 538 50 75 91 932 78138 77 99 598 889 79137 80 592 866 80165 466 678 982 81469 565 712 72 82073 76 105 237 351 79 506 614 725 850 83107 24 565 871 971 84142 57 229 514 638 85183 233 39 471 961 86240 638 926 41 87081 651 72 837 969 88086 118 217 312 408 656 705 988 89052 722 882 926 90360 85 848 916 91036 198 230 35 92059 84 116 295 433 740 93050 976 94312 720 67 900 36.

95747 78 96179 225 421 699 746 864 97019 125 402 592 771 924 98277 444 571 99490 815 98 922.

100092 202 303 585 601 73 774 101016 169 288 561 715 826 102285 944 103264 459 66 616 755 104222 80 509 85 711 887 971 105111 359 567 106452 802 107377 405 21 698 726 878 108022 159 345 58 92 95 96 793 896 109501 701 99 865.

110083 295 310 68 527 906 111040 221 57 452 57 978 112125 314 436 508 955 113225 479 503 601 50 829 114311 407 559 92 614 802 918 59 315085 496 594 98 959 116013 115 74 397 413 20 544 63 92 726 77 925 117090 361 523 36 669 750 60 817 987 118271 424 63 561 910 119643 753.

120101 204 470 729 53 872 912 28 121183 408 707 40 810 90 122083 474 719 56 948 123172 511 63 820 124461 665 79 818 125066 224 382 447 50 581 758 828 126057 151 79 203 624 723 47 968 127078 515 687 857 916 128060 157 310 59 65 535 93 883 129068 298 532 801 81 98 980.

130373 522 54 883 131747 78 132052 148 255 330 529 775 999 133252 532 661 134030 441 522 73 657 795.

135376 550 83 633 711 72 869 75 84 934 136347 52 777 89 137368 421 962 138113 247 321 33 403 502 53 736 956 139065 314 482 501 6 602 702 140142 71 225 54 16 35 621 141118 203 457 689 142117 219 40 404 74 618 807 69 143064 192 277 346 580 784 821 144050 52 130 402 766 77 919 79 145203 344 84 561 697 935 146024 76 127 47 524 769 976 147281 366 68 84 400 25 600 148163 304 42 542 609 811 149911.

150142 662 968 95 151013 199 296 382 152384 473 87 584 927 92 153085 181 221 77 523 729 984 154029 36 60 74 146298 328 953 155125 203 7 611 718 895 942 156094 260 718 806 157725 158173 703 816 159219 86 344 440 504 607 792.

160661 766 814 58 161036 622 80 764 75 162008 43 112 207 13 813 934 163702 13 164379 447 523 981 165028 117 72 211 353 61 785 980 166198 216 93 562 890 167037 43 83 229 35 79 810 563 777 897 168096 826 169118 53 236 563 680 705.

170277 306 964 171050 57 310 467 866 172037 44 273 328 39 536 956 173067 185 204 393 447 587 711 174005 50 220 175332 94 524 776 176026 35 369 84 434 566 723 801 65 177223 507 662 178075 323 46 428 42 65 522 179355 450 63 514 35 678 759 837.

IV ciągnienie

Wygrane pocieszenia po 50 zł.

11 93 282 375 424 692 1044 76 126 255 2034 655 778 3083 507 66 852 95 4017 334 461 72 608 5815 53 947 91 6079 164 379 695 712 802 7334 44 539 693 875 957 8100 67 257 428 524 815 89 9044 136 59 637 939 10224 345 47 442 585 881 11157 123 648 835 987 12053 91 157 757 13257 680 713 37 14219 431 763 848 15261 16127 98 769 86 971 17010 208 574 18495 624 95 19024 43 201 739.

20077 81 200 487 663 21096 615 779 947 81 22190 304 23600 6 723 24155 378 671 90 783 25041 260 401 517 26185 618 883 991 27080 220 310 651 951 28033 96 203 419 765 63 71 739 47 29055 144 73 456 587 684 91 727 83 30301 412 91 534 31213 416 25 29 561 677 701 986 32121 330 65 569 634 778 964 74 94 33163 66 279 435 541 85 991 34091 96 228 353 94 494 545 706 25 86 983 35064 75 137 226 54 659 85 708 814 36054 165 95 381 545 875 908 37030 338 79 624 823 38051 146 225 54 329 77 87 401 59 760 911 54 39590 710 40012 140 340 718 872 86 41451 917 42057 200 41 80 658 94 43060 653 76 907 44032 424.

45153 504 706 9 78 998 46014 202 47 351 529 85 602 55 86 99 857 919 47050 241 94 413 61 638 819 81 48000 21 108 392 548 57 770 49131 296 713 934 39 50296 331 444 567 614 906 51461 546 742 899 52375 668 84 85 822 993 53166 214 583 695 784 57 840 948 54178 284 451 96 523 639 700 70 55096 198 358 400 599 696 749 995 56333 612 862 57194 222 53 3212 87 487 502 707 34 932 58045 211 354 81 468 721 933 59185 340 713 960 60201 394 501 670 751 61338 95 610 62040 137 586 63511 50 634 798 878 919 64225 361 656 716 949 78 65005 24 280 438 540 814 202 49 912 19 25 66209 616 905 66 67189 509 11 812 68016 365 419 71 522 658 87 947 69646 76 77 815 939 71 70019 21 95 101 312 51 414 94 616 91 922 71027 50 196 415 527 40 695 761 816 72303 36 696 757 73301 548 83 630 828 957 72 74050 58 214 453 531 52 930 75026 95 480 683 788 847 66 76119 256 432 588 786 77002 87 104 243 546 602 817 78003 285 358 506 672 773 817 79174 517 687 729 80016 68 627 31 707 915 28 52 69 81414 19 739 82046 61 249 65 485 617 989 83010 166 93 307 573 76 84042 252 480 556 671 975 85253 383 433 88 725 804 909 86145 279 330 87 691 788 87018 304 411 83 780 894 88455 577 840 6 89291 308 504.

90015 99 130 258 621 807 91484 657 749 69 76 92729 945 93339 488 94174 95244 51 466 96020 728 91 97013 355 506 73 88 653 883 98252 435 602 78 87 797 99156 227 784 901 67 98.

100845 915 42 10111 211 30 305 19 99 492 98 698 102148 55 201 335 666 67 939 98 103386 898 970 104031 250 91 342 443 901 54 80 105110 34 80 106412 72 531 684 749 97 970 107588 997 108104 91 280 373 741 53 809 109273 318 665 74 780 97.

110169 81 355 71 759 829 47 83 902 50 111062 410 25 706 44 60 802 94 112384 639 823 80 947 95 113160 208 572 87 638 704 936 114255 515 79 776 894 917 43 115079 389 564 828 116058 152 300 41 84 640 67 710 117044 336 404 24 636 74 702 814 118085 89 149 90 328 816 60 973 80 119054 176 512 51 694 772.

120139 699 874 121074 258 647 806 920 25 55 122591 686 712 123089 169 248 342 92 124285 419 539 84 689 791 125046 127 76 93 747 63 89 876 126051 210 503 127158 59 353 552 128100 246 588 896 129073 487 618 29 825 .

130725 131049 70 461 643 132147 207 70 345 669 87 133145 477 675 92 134157 267 315 445 631 903 80.

135314 53 136371 742 925 26 137128 71 89 591 793 827 69 947 74 138016 141 141396 554 636 89 139056 950 140064 70 499 640 731 941 141018 352 549 972 94 142066 968 143034 426 32 69 576 749 144350 476 549 644 703 145148 356 71 75 462 146110 76 697 739 860 147204 148692 887 149110 54 266 88 341 94 413 40 588 708 879

150177 358 588 665 969 151106 77 531 53 58 98 607 13 21 770 152160 456 79 882 943 153017 77 109 431 154137 310 439 618 155062 561 602 706 9 78 156110 654 719 998 157266 92 444 519 76 93 601 158008 50 299 425 549 706 43 89 988 159489

160243 161247 65 807 69 162254 420 656 163097 241 533 34 753 963 164404 987 165188 385 685 700 80 165008 212 465 536 48 724 889 167331 577 632 950 168077 86 180 284 543 965 169012 84 394 939 66

170101 11 39 48 202 82 88 547 714 181398 478 543 97 808 78 172223 330 470 576 609 891 173096 327 408 712 836 64 174113 86 204 491 640 61 740 69 807 175171 218 38 324 440 92 176355 556 894 903 85 177146 47 844 178221 71 602 15 179252 353 603 457 550 659 862 937

PROGRAM RADJOFONICZNY.

WTOREK, 22 STYCZNIA.

WARSZAWA-RASZYN. 6,45: Audycja poranna. 12,10: Koncert zespołu Tadeusza Englendera. 12,45: „Mały Srulek", opowiadanie dla dzieci. (Tr. ze Lwowa). 13,00: Dziennik południowy. 13,05: Dalszy ciąg koncertu zespołu. 15,35: Przegląd giełdowy. 15,45: Muzyka lekka w wyk. zespołu A. Adamskiej-Grossmanowej z udz. Tadeusza Laskowskiego. 16,45: Skrzynka pocztowa P. K. O. 17,00: Muzyka symfoniczna w wyk. ork. pod dyr. Wilhelma Mengelberga. 17,25: Skrzynka językowa - omówi prof. St. Słoński. 17,35: Piosenki w wyk. Haliny Rapackiej. 17,50: Skrzynka pocztowa techniczna - red. W. Frenkiel. 18,00: Wiadomości rolnicze. 18,15: Muzyka lekka. 18,45: „Powstanie styczniowe w twórczości Żeromskiego", szkic literacki. 19,00: Recital śpiewaczy Wandy Roesler-Stokowskiej (m-sopran). Tr. z Poznania. 19,20: Pogadanka aktualna. 19,30: Romanse cygańskie w wyk. Astona (płyty). 19,50: Wiadomości sportowe. 20,00: Obrazek muzyczny p. t. „Sen austrjackiego rezerwisty" układu C. M. Ziehrera i Tadeusza Seredyńskiego. Wyk.: zwiększona orkiestra salonowa i dęta orkiestra kolejowa. (Tr. ze Lwowa). 20,45: Dziennik wieczorny. 20,55: Jak pracujemy w Polsce. 21,00: „Dzieje foxtrotta", reportaż muzyczny z udziałem pianisty Jana Żyńskiego i z ilustracją z płyt gramofonowych. 22,15: Muzyka salonowa (płyty). 22,45: „Piękno budowy muzyki polskiej", odczyt w języku esperanckim. (Tr. z Krakowa). 23,05: Muzyka taneczna z rest. hotelu „Bristol".

Z ZAGRANICY dziś słuchamy o godz. **17,00: Stockholm.** Recital fort. **Praga.** Recital śpiewaczy. **18,00: Wrocław.** Koncert chóru. **Budapeszt.** Recital skrzypcowy. **Frankfurt.** Muzyka popularna. **19,00: Sztutgart.** Koncert wiecz. **Koenigswusterhausen.** Ballady. **20,00: Kopenhaga.** Muzyka operetkowa. **Moskwa** (Kom.). Koncert wokalny. **Hamburg.** „Orfeusz i Eurydyka", op. Glucka. **Medjolan** „Parsifal", opera Wagnera. **Rzym.** Koncert wiecz. **21,00: Stockholm.** Koncert wiecz. **Poste Parisien.** Koncert symf. **Budapeszt.** Koncert wiecz. pod dyr. T. Mazurkiewicza. **Praga.** Muzyka współczesna. **Monachjum.** Muzyka taneczna. **23,00: Lipsk.** Koncert nocny. **Kopenhaga.** Muzyka tan. **24,00: Frankfurt.** Koncert nocny.

Trupy bliźniąt w walizce.

Aresztowanie dzieciobójczyni pod Poznaniem.

Poznań, 21. 1. (tel. wł.) Do rolnika Nowackiego w Węglewie pod Poznaniem przybyła w odwiedziny **siostra służącej Nowackich, Marta Hildegard, która przyniosła ze sobą wielką, wypakowaną walizę.** Wzbudziło to podejrzenie Nowackich, którzy korzystając z nieobecności Hildegard, zaglądnęli do walizy i ku swojemu wielkiemu przerażeniu **zobaczyli w niej zwłoki dwóch niemowląt.** Nowaccy zawiadomili o swem odkryciu policję, która **aresztowała Hildegard.**

—::—

Walkę fuszerstwu

wypowiedział bydgoski Cech Rzeźbiarzy.

(bk). W ub. środę odbyło się w sali Resursy Kupieckiej **walne zebranie Cechu Rzeźbiarzy w Bydgoszczy.** Przewodniczył starszy Cechu p. Skręt, którego sprawozdanie świadczyło, że **organizacja rozwija się mimo trudnych warunków bardzo pomyślnie.** Przedstawiciel Zrzeszenia Pomocników Rzeźbiarskich p. Kaczmarek podkreślił **chęć do współpracy ze strony młodych rzeźbiarzy.**

Dyskusja obracała się w dużej mierze dokoła kłopotów zawodowych. P. Glon żalił się na **nieuczciwą konkurencję w kamieniarstwie** i na bezskuteczność dotychczasowych wysiłków cechu, mających na celu zwalczania niefachowego fuszerstwa. Walne zebranie uchwaliło zwrócić się z prośbą do wszystkich miarodajnych władz, dbających o piękno budowli publicznych, kościołów i cmentarzy — o **uwzględnianie przedewszystkiem i jedynie sił fachowych, które wypełniają swe obowiązki wobec sztuki i prawa.**

Skład zarządu Cechu Rzeźbiarzy jest następujący: starszy Cechu — p. **Roman Skręt**, podstarsi: pp. **St. Wachowicz i Piotr Triebler**, sekretarz — p. **Bron. Kłobucki**, skarbnik — p. **Pułkowski**, ławnicy — pp. **Lipiński i Dorr.** Do komisji rewizyjnej weszli pp. **Teodor Gajewski i Jan Rozenbaum.**

Zabawę karnawałową postanowiono urządzić w dniu 17 lutego br.

—::—

Sokół żeński

Dziś poniedziałek ćwiczenia młodzieży II. oddz. o godz. 17 w sali Konarskiego. Ćwiczenia młodzieży oddz. I o godz. 18,30, ćwiczenia senjorek o godz. 20,30.

Jutro, wtorek o godz. 19 ręczne robótki w sekretarjacie.

Środa zbiórka drużyny P. C. K. o godz. 19 w sekretarjacie.

Czwartek ćwiczenia drużyny o godz. 19 w sali Konarskiego.

—::—

— **Kto znalazł tekę i torebkę biednej kobiety?** W ub. sobotę po południu zasłabła nagle i straciła przytomność na ul. Król. Jadwigi krawcowa Marta Wiśniewska, zam. przy ulicy Garbary 19, przyczem opuściła i zostawiła na ulicy czarną tekę, w której znajdowało się trzy metry materjału wełnianego, a w torebce ostatnie 30 złotych. Pani Wiśniewska gorąco apeluje do miłosiernego serca osoby, która znalazła powyższe przedmioty. Sama bowiem znajduje się w bardzo krytycznem położeniu.

Z kroniki nieszczęśliwych wypadków.

Wczorajszej niedzieli wydarzył się nieszczęśliwy wypadek na ślizgawce przy ul. Hetmańskiej. Czternastoletnia **Ryszarda Sobieraj**, zam. u rodziców przy ul. Śląskiej 42, ślizgając się na lodzie upadła tak nieszczęśliwie, iż **złamała sobie lewe podudzie.** Zawezwana karetka pogotowia odwiozła ofiarę ślizgawki do lecznicy miejskiej.

Poza tem zanotować wypada cały szereg nieszczęśliwych wypadków, jakie miały miejsce ubiegłej soboty:

Robotnik **Ignacy Stolpmann**, zam. przy ul. Jezuickiej i zatrudniony w jednej z firm spedycyjnych, spadł tak nieszczęśliwie z wozu, iż odniósł ogólne potłuczenie ciała.

36-letni **ślusarz-mechanik Paweł Wawrzyniak**, zam. przy ul. Orla 32, pośliznął się i upadł tak nieszczęśliwie, że **złamał sobie lewe podudzie.**

Podczas pracy w tartaku Marjańskim przy ul. Toruńskiej przygnieciony został przy rolowaniu drzewa **Jan Zelmaun**, zam. przy ul. Wąskiej 18, przyczem również doznał **złamania lewego uda.** Wszystkie ofiary nieszczęśliwych wypadków odwieziono karetką pogotowia do Lecznicy Miejskiej.

DZIAŁ SPORTOWY

Zawody o mistrzostwa Pomorza w tennisie stołowym

(kj) Zawody, które odbyły się w Toruniu w sali gimnastycznej Szkoły Wydziałowej, przeprowadził okręg w fatalnych warunkach. Zawody odbyć się mające o godzinie 10-tej, rozpoczęły się dopiero o godz. 14-tej. Frekwencja publiczności bardzo nikła.

W zawodach drużynowych brało udział 5 drużyn, z których drużyna **K. S.** „Leo" Bydgoszcz zajęła pierwsze miejsce, zdobywając tytuł mistrza na rok 1935 w składzie: Czenszak, Domeracki, Mentlikowski, Raciniewski i Szumiński, nie przegrywając żadnego meczu. Punktacja przedstawia się następująco:

1. **K. S. „Leo"** — 8 punktów,
2. **T. K. S. „Strzelec"** Toruń — 5 pkt.
3. **Stow. Młodz. Żydowskiej, Bydgoszcz — 4 punkty.**
4. **K. S. M. Toruń-Mokre** — 3 punkty.
5. **„Makabi" Grudziądz** — 0 punktów.

Wyniki poszczególnych sekcyj są następujące:

K. S. „Leo" c/a Stow. Młodz. Żydowskiej Bydgoszcz 10:0, K. S. „Leo" c/a T. K. S. „Strzelec" Toruń 6:4, K. S. „Leo" c/a K. S. M. Mokre-Toruń 6:2, K. S. „Leo" c/a „Makabi" Grudziądz 9:1.

T. K. S. „Strzelec" Toruń — St. Mł. Żyd. Bydgoszcz 6:4, K. S. M. Mokre-Toruń — „Makabi" Grudziądz 9:1, K. S. M. Mokre — T. K. S. „Strzelec" 5:5, Żyd. Stow. Młodz. Bydgoszcz — K. S. M. „Mokre" 6:4, Żyd. Stow. Młodz. Bydgoszcz — „Makabi" Grudziądz 10:0 walkower.

W rozgrywkach indywidualnych zdobył tytuł mistrza Pomorza **członek K. S. „Leo" Zygfryd Mentlikowski**, 2-gie i 3-cie miejsce **Tuchman „Makabi"** — Grudziądz i **Kielich** T. K. S. „Strzelec" Toruń, 4-te miejsce **Domeracki** K. S. „Leo" Bydgoszcz.

„Cuiavia" straciła jeden punkt w mistrzostwach bokserskich.

Polski Związek Bokserski zweryfikował mecz o drużynowe mistrzostwo Polski IKP-Cuiavia, zakończony w ringu zwycięstwem Cuiavii 11:5 jako 10:6 dla Cuiavii. Zmiana podczas weryfikacji wynikła z tego powodu, że zawodnik inowrocławski Fabiński podpisał kartę zgłoszeń do tego klubu, nie mając jeszcze ze Związku Strzeleckiego z Grudziądza zwolnienia. Wobec tego, że Fabiński stoczył walkę remisową, odebrano mu tylko jeden punkt. W tabeli należy więc uwzględnić pozycję Cuiavii o punkt gorszą, a pozycję IKP o punkt lepszą.

Zwycięstwa dwóch śląskich drużyn ligowych.

W Wielkich Hajdukach mistrz Polski Ruch, występując w osłabionym składzie, pokonał w meczu piłkarskim Stadjon z Chorzowa 5:4 (0:2).

Drugi Śląski Klub Ligowy — Śląsk walczył z leaderem Ligi Okręgowej Dębem, bijąc go łatwo 5:0 (2:0).

Reprezentacja Polskiej Ligi w Lipsku.

Rewanżowe spotkanie piłkarskie reprezentacji polskie ligi przeciwko reprezentacji polskiej ligi przeciwko rc-tewane jest przez Niemców na 24 wzgl. 31 marca br. Spotkanie odbyć się ma w Lipsku.

Powyższe terminy wymagają zatwierdzenia Ligi PZPN.

Z powodu słabej formy zakaz startu niemieckich bokserów.

Na dwa meczu do Polski przybyć miała drużyna bokserska ze Stuttgartu, Germania.

Niemiecki Zw. Bokserski zabronił jednak Germanii wyjazdu do Polski, a to z powodu formy, nie gwarantującej powodzenia.

ADRIA. Dziś film, wyróżniony w pochlebnych zdaniach przez wszystkich, którzy go widzieli p. t. **„Wyspa skarbów"** z Jackie Cooper, Wallace Beery, Lionel Barrymore i Lewis Stone. W filmie tylko na początku ukazują się kobiety, poczem w akcji nie biorą udziału. Nadprogram.

APOLLO (ul. Krasińskiego 23) wyświetla pełen emocji i napięcia dramat dźwiękowy p. t. **„W obronie życia"** (Pod pręgierzem) z udziałem uroczej Nancy Carroll i Cary Granta. Nadprogram tygodniki. Na scenie występy artystów rewjowych z nowym repertuarem, pełnym humoru, dowcipu, śpiewu i tańca. Początek o 5.

KRISTAL. Dziś i nadal wielki film o niebywałej wystawie, oddającej obraz dworu rosyjskiego z przed dwustu laty p. t. **„Imperatorowa".** Akcja toczy się w okresie, gdy rządziła Elżbieta, a potem objęła panowanie Katarzyna II, której życie od panieńskich czasów do ożenku z Piotrem przedstawia wiele ciekawych momentów. Katarzynę odtwarza z właściwym sobie talentem Marlena Dietrich. Nadprogram tygodnik i życie w „bataljonie pracy".

MARYSIEŃKA. Dziś i w dalszym ciągu cieszący się powodzeniem, bo też doskonale bawiący film sowiecki p. t. **„Świat się śmieje".** I śmieje się zawsze codziennie publiczność z komicznych wyczynów tak aktorów jak i zwierząt. Radzimy zobaczyć ten film. Nadprogram kolorowa bajka i inne.

REWJA przeprowadziła zmianę programu. Na ekranie więc po raz pierwszy w Bydgoszczy wielki film sensacyjny na tle wizji przyszłej wojny gazowo-lotniczej, a raczej walka dwóch światów: szlachetnego i przestępczego o wynalazek gazu trującego p. t. **„Zagadka"** reżyserji znakomitego i w wykonaiu głównej roli znanego nam i lubianego u nas **Harry Peel'a.** Moc scen emocjonujących Na scenie rewja jak się patrzy: wesołe kawały, melodyjne piosenki i dowcipne skecze.

GDYNIA.

Jeszcze pomarańcze!

Zwracajcie się do maklera.

Sfery miarodajne zwracają uwagę na fakt znamienny. Otóż kupujący partje pomarańcz, zamiast zwracać się do maklerów owocowych drogą zlecenia listownego, sami przyjeżdżają na aukcję i to w dużej ilości, wywołując przez to hausse na aukcjach. Z chwilą, gdy zamówienia uskuteczniać będzie zaprzysiężony makler, stający do aukcji nie będą mogli wiedzieć, jak wielkie on zamówienie czyni a przezto uniknie się haussy.

Uskuteczniajcie więc swe zamówienia **u zaprzysiężonego maklera owocowego przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Gdyni.** Pod tym adresem skierować należy zamówienia.

—::—

Nowy kurs obrony przeciwgazowej.

W lutym 1935 r. obwód miejski L. O. P. P. organizuje kurs instruktorski obrony przeciwgazowej III. kategorji. Kurs będzie bezpłatny. Pierwszeństwo mają członkowie L. O. P. P.

Program kursu obejmuje ogółem 60 godzin zajęć i trwać będzie 1 miesiąc. Zajęcia odbywać się będą codziennie w godzinach wieczornych. Zgłoszenia na kurs przyjmuje sekretarjat obwodu miejskiego L. O. P. P. codziennie w godz. od 11 do 13 — ul. Grodzka 25, tel. 3600.

—::—

Z życia towarzystw.

Poniedziałek, 21 stycznia.

Godz. 15,30: **Sekcja uczniów kupieckich.** Pogrzeb zmarłego członka śp. Bronisława Błochą z kaplicy cmentarza przy ul. Jary.

Godz. 19,00: **Zw. Powst. i Woj. O. K. VIII. pl. 4. Macierz.** Roczne walne zebranie w lokalu przy ul. Jana Kazimierza 8

— **Bydgoskie Tow. Ogodnicze.** Zebranie nowego zarządu u p. Kalki, Nowy Rynek 5. Ważne sprawy.

— **Tow. oświatowe „Lech".** Roczne walne zebranie w lokalu „3 Maja" przy placu Piastowskim.

— **Koło Absolwentów przy szkole im. św. Trójcy.** Schadzka w szkole przy ul. Kordeckiego.

— **Sokół V, sekcja żeńska.** Schadzka w salce p. Dzierżyńskiego.

Godz. 20.00: **„Halka".** Lekcja śpiewu w Izbie Rzemieślniczej, ul. Jagiellońska 10. Regularne i punktualne uczęszczanie konieczne.

— **„Dzwon".** Roczne walne zebranie w szkole na Okolu. Obecność wszystkich członków konieczna.

Wtorek, 22 stycznia.

Godz. 17,00: **Kat. Stow. Kobiet „Jutrzenka".** Walne zebranie w salce przy kościele św. Trójcy.

*

Zrzeszenie Absolwentów Szkół Dokształcających Zawodowo-Kupieckich. Schadzki, które dotychczas odbywały się we wtorki i piątki, odtąd nadal stale odbywać się będą **w poniedziałki i czwartki od godz. 19 do 21.** Dziś w poniedziałek pierwsza schadzka, na której obecność wszystkich członków konieczna.

Bydgoski Klub Mandolinistów. Od dnia 22 bm. lekcje kursu odbywać się będą we wtorki i piątki o godz. 18 i 20 w lokalu klubowym — Dom Czeladzi.

Klub sportowy „Brda". Schadzka dziś nie odbędzie się. W niedzielę roczne walne zebranie w Domu Czeladzi.

—::—

Kalendarzyk zebrań Ch. D.

CHRZEŚCIJAŃSKA DEMOKRACJA KOŁO WILCZAK-OKOLE.

Walne roczne zebranie koła odbędzie się w sobotę, 26 bm. o godz. 19. Uprasza się mężów zaufania i roznosicieli gazet o uregulowanie zaległości u skarbnika koła p. Górskiego do dnia 20 bm.

*

Koło Czyżkówko.

Roczne walne zebranie odbędzie się w niedzielę 27 bm. o godz. 12 po ostatniej mszy św. w lokalu p. Glapy przy ul. Grunwaldzkiej.

O liczne przybycie członków i gości prosi zarząd.

Giełda zbożowo - towarowa w Bydgoszczy

Warunki: Handel hurtowy, parytet Bydgoszcz ładunki wagonowe, dostawa bieżąca, za 100 kg.

Notowania odbywają się we wszystkie dni powszednie.

Notowania z dnia 19 stycznia 1935 r.

		cena transakcyjna	cena orjentacyjna
Żyto 547 ton		od zł 15,40	15,25— 15,50
„		od zł 15,50	
Usposob. spokojne			
Pszenica eksportowa	zł		
Pszenica stand.	zł		15,50— 16,00
Usposob. słabsze			
Jęczm. brow.	zł		21,50— 22,00
Jęczm. jednolity	zł		18,75— 19,25
Jęczm. zbiorowy	zł		18,00— 18,50
Usposob. spokojne			
Owies	zł		15,50— 15,75
„			
Usposob. spokojne			
Mąka żyt. 55% wł. worka	zł		23,50— 24,25
Mąka żyt. 65% wł. worka	zł		22,00— 23,25
Mąka żyt. 55—70% wł. w.	zł		17,25— 18,00
M. żyt. razow. 95% wł. w.	zł		18,00— 18,25
M. żyt. pośl. 70% wł. w.	zł		14,25— 15,00
Usposob. spokojne			
Mąka psz. I A. wł. w.	zł		29,00— 31,00
Mąka psz. I B. wł. w.	zł		27,25— 28,25
Mąka psz. I C. wł. w.	zł		26,25— 27,25
Mąka psz. I D. wł. w.	zł		25,25— 26,25
Mąka psz. I E. wł. w.	zł		24,25— 25,25
Mąka psz. II A. wł. w.	zł		22,25— 23,75
Mąka psz. II B. wł. w.	zł		21,75— 23,25
Mąka psz. II D. wł. w.	zł		20,75— 21,25
Mąka psz. II F. wł. w.	zł		16,25— 16,75
Mąka psz. III A. wł. w.	zł		14,25— 15,25
Mąka psz. III B. wł. w	zł		12,50— 13,00
Mąka psz. razowa wł. w.	zł		17,25— 18,25
Usposob. spokojne			
Otręby żytn. stand.	zł		10,25— 10,75
Otręby psz. miał.	zł		10,00— 10,50
Otręby pszenne śred.	zł		10,00— 10,50
Otręby pszenne grube	zł		10,50— 11,00
Otręby jęczmienne	zł		11,50— 12,50
Rzepak zimowy bez worka	zł		40,00— 42,00
Rzepik zimowy	zł		38,00— 39,00
Mak niebieski	zł		34,00— 38,00
Gorczyca	zł		40,00— 43,00
Siemię lniane	zł		42,00— 44,00
Wyka	zł		25,00— 26,00
Groch polny	zł		28,00— 31,00
Groch Wiktorja	zł		37,00— 42,00
Groch Folgera	zł		28,00— 33,00
Tymotka	zł		55,00— 65,00
Łubin niebieski	zł		8,25— 9,00
Koniczyna żółta, odłusz.	zł		72,00— 80,00
Koniczyna biała	zł		85,00—100,00
Koniczyna czerwona	zł		110,00—130,00
Koniczyna czer. czyszczo	zł		130,00— 150 00
Ziemniaki jad. nadnotec.	zł		00,00— 00,00
Ziemniaki fabr. za kg %	zł		
Płatki ziemniaczane	zł		11,00— 11,75
Makuch lniany	zł		17,00— 17,50
Makuch rzepakowy	zł		13,50— 14,00
Makuch słonecznikowy	zł		17,25— 18,25
Makuch kokosowy	zł		15,00— 16,00
Wytłoki suszone	zł		8,00— 9,70
Słoma żytnia luzem	zł		3,25— 3,50
Słoma żytnia prasowana	zł		3,50— 4.00
Siano nadnoteckie luzem	zł		8,00— 9,00
Srut Soja	zł		20,50— 21,00

Ogólne usposobienie spokojne

Bank Polski płacił w dniu 21. 1. 1935 r.

dolary amerykańskie	5,26
funty szterlingów	25,76
franki szwajcarskie	170,94
franki francuskie	34,83
guldeny gdańskie	172,34
liry włoskie	45,11
floreny holenderskie	356,90

†

Dnia 18 stycznia 1935 r. zmarł w Nowym Targu ś. p.

Andrzej Piotrowski

starosta powiatowy

nieodżałowany gospodarz powiatu wyrzyskiego.

Cześć Jego pamięci.

Wydział Powiatowy.

1106)

---

†

Dnia 20 stycznia r. b., zmarł po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami ś. p.

Marjan Brochwicz-Lewiński

emerytowany rendant Państw. Inst. Rolniczego

przeżywszy lat 50, o czem donoszą w smutku pogrążeni

Żona, córka i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 23 stycznia w środę br. o godz. 15,30 z domu żałoby przy ul. Gdańskiej nr. 127, na cmentarz farny. (1120

Klepsydry wykonuje **Drukarnia Bydgoska S. A.** szybko i tanio Bydgoszcz, ul. Poznańska 12-14.

---

†

Dnia 19 stycznia 1935 r. zasnął w Bogu po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św. ś. p.

Bernard Falkowski

zawiadowca Odcinka Sygnałowego I. kl. Bydgoszcz.

W Zmarłym tracimy dobrego, troskliwego i życzliwego przełożonego.

Pracownicy Odcinka Sygnałowego P. K. P. w Bydgoszczy.

1103)

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rewiru VII Stefan Kapuściński, mający kancelarję w Bydgoszczy przy ul. Śniadeckich 21, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że **dnia 24 stycznia 1935 r.** o godz 10 w Bydgoszczy, ul. Długa 56 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Nechy Safian składających się z 10 płaszczy zimowych męskich oraz 10 płaszczy zimowych damskich nowych z kołnierzami skórkowemi, oszacowanych na łączną sumę zł 700,—. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 21 stycznia 1935 r.

1117) **Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy.**

Pamiętajcie o bezrobotnych!

Poważny zakład graficzny poszukuje

retuszera fotograwiurowego

doskonale orjentującego się w materjale fotograficznym, oraz

trawiacza fotograwiurowego.

Reflektuje się na rutynowane, pierwszorzędne siły, nawykłe do pracy precyzyjnej — na roboty jedno- i wielobarwne, do druku z arkusza i na rotacji. — Szczegółowe oferty składać do biura ogłoszeń Teofil Pietraszek w Warszawie, Marszałkowska 115 pod „Chemigrafja". (1109

Czytajcie „Dziennik Bydgoski"!

POLECENIA

Przerabianie

kapeluszy aksamitnych, żałobnych i futrz. czapki. Dawniej Dworcowa 9—5, teraz Dworcowa 17, mieszkanie 6, II. (20258

ZGUBY

Koło

samochodowe zapasowe zgubiono, oddać za wynagrodzeniem: Frisch, Piękna 48. (1107

DZIERŻAWY

Skład

do wydzierżawienia. Śniadeckich 11. Wiadomość u zawiadowcy. (F621

MATRYMONJALNE

Dystyngowaną

pannę, poważną, subtelną, wysoką, ładnej prezencji, wykształconą, muzykalną lat 27-30, ewentualnie zamożną, pozna niebiedny prawnik, cel matrymonjalny. Kraków, skrytka pocztowa 253. (1115

Lekarkę

magistrę lub ziemiankę, młodą, niebrzydką, poważną, poznam. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia pod „Prawnik" biuro ogłoszeń Stattera, Kraków. (1116

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 cyfr = jedno słowo ł, w, z, a = każde stanowi jedno słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Drobne ogłoszenia

Większe ogłoszenia wśród drobnych 50 % drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących posady 20% zniżki. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, ani do zwrotu pieniędzy.

SPRZEDAŻE

Sklep

spożywczo-kolonjalny w centrum miasta Chełmna na Pomorzu, dobrze prosperujący, zaprowadzony, bez konkurencji sprzedam natychmiast z powodu stosunków rodzinnych na dostępnych warunkach. Oferty przyjmuje Łucjan Mamel, Chełmno, ul. Polna 9. (925

Dobrze

prosperujący skład kolonjalny z stałą klijentelą sprzedam z powodu zmiany. Oferty filja Dziennika „C. B. 28". (F622

Kuchnię (1059

gazową i piekarnik gazowy sprzeda korzystnie. Berendt, Dworcowa 6.

Dwa (1104

dobre robocze konie na sprzedaż. Gdańska 150.

Ostry

pies na sprzedaż. Wilczak, Różana 19. (1099

Urządzenie (1100

składowe oszklone sprzedam. Adres Dziennik.

Sypialnię

używane schody i drzwi frontowe sprzedam. Poznańska 21. (1118

KUPNA

Kupię

dom handlowy w większym mieście, Poznańskie, Pomorze. Oferty agentura Dziennika Bydgoskiego, Nakło „L. P." (1068

Mleczarnię

kupię lub wydzierżawię. Oferty Dziennik pod „Mleczarnia". (1110

Kupię

dobrze zaprowadzony skład kolonjalny przy ruchliwej ulicy. Oferty pod „W. Z. G." do Dziennika Bydgoskiego. (1105

LEKCJE

Udzielam

lekcji gry na fortepianie, prędką metodą do nauczenia się, przygotowuję do konserwatorjum. Miesięcznie 10 zł., dwie godziny tygodniowo Fortepian wolny do ćwiczeń, godz. 40 gr. Przychodzę także w dom. Przygotowuję przez rok do Konserwatorjum. Dla dorosłych kurs 3-miesięczny. Hetmańska nr. 5, wejście na prawo mieszkanie 5. (2118

POSADY WOLNE

Podróżującego

dobrze zaprowadzonego na artykuły dla stolarzy. Oferty pod „Stolarze". (1101

Panienka

młoda przystojna do restauracji i zajęcia domowego. Oferty z fotografją do Dziennika Bydgoskiego „Przystojna". (1088

Panienka

do obsługi gości, tylko siła fachowa. Kawiarnia Zacisze. (F634

Dziewczyna

z świadectwami potrzebna zaraz. Dworcowa 39, kolonjalka. (F624

Uczeń

(zdrowy) uczciwych rodziców potrzebny. Zgłoszenia z pod. odp. świadectw szkoln. i życior. Nasiadek, cukiernia, Marsz. Focha 10. (1114

Rewelacyjna książka

SZYLLERA SZKOLNIKA „SPOWIEDŹ"

(po konfiskacie) (1108

Książka obejmuje najciekawsze fakty z praktyki tego głębokiego obserwatora i znawcy duszy ludzkiej. Treścią tej książki są wstrząsające realizmem przejawy, dramatyczne konflikty i tragiczne sytuacje bez wyjścia. Przed czytelnikiem przesuwają się obrazy pełne walki i męki ludzi miotanych namiętnościami, żądzą i pokusą napróżno szukających pomocy i ratunku, naderemnie czekających wyzwolenia z pęt, w które uwikłało ich życie Jest to książka miłości i śmierci. Żądać we wszystkich księgarniach, w kioskach „Ruchu" lub bezpośrednio w redakcji „Swit", Warszawa, Zórawia 47, m. 2. Cena książki zł 3.—

Dziewczyna (F620

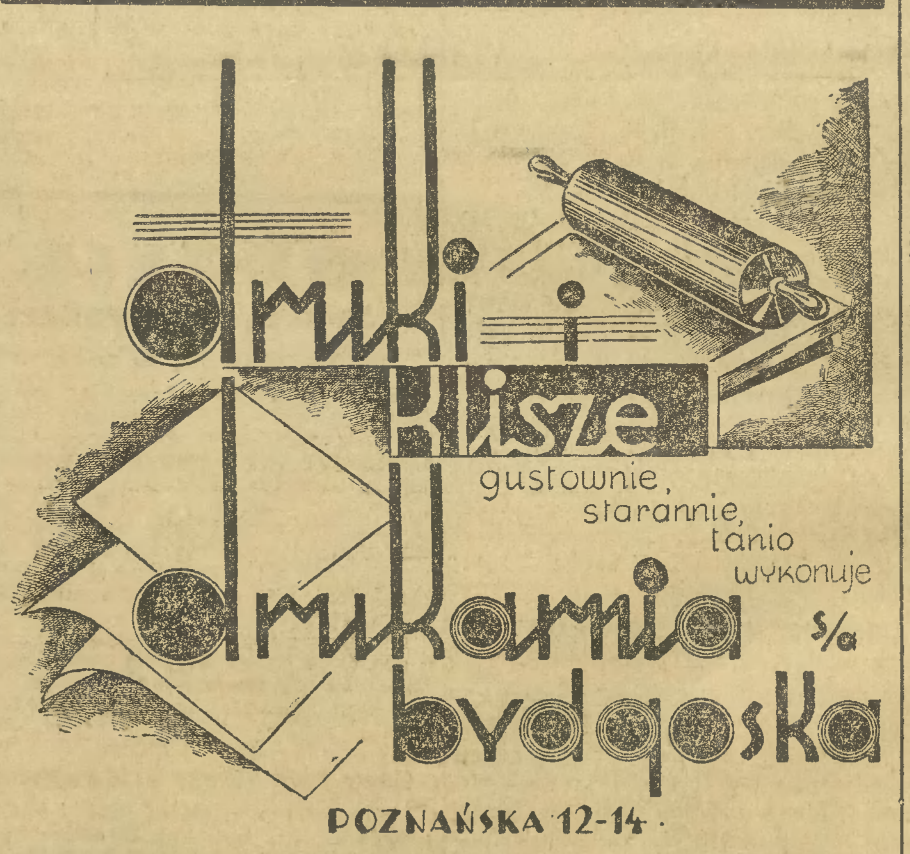
do wszelkich prac domowych bez gotowania i bez spania w lepszym domu potrzebna. Zgłoszenia osobiste z świadectwami Adama Asnyka 6, I ptr. od godz. 3—4 po poł.

Kucharka-służąca

z dobrem gotowaniem i hodowlą drobiu z bezdzietnego małżeństwa potrzebna od 1. II. lub 15. II. E. Sandowska, Waćmierz p. Swarożyn powiat Tczew. (1113

Pomocnik

ogrodniczy, pilny, z 4 i półletnią praktyką poszukuje posady, świadectwa polecające. Edward Widłak, wyb. Radzyń, poczta Radzyń, powiat Grudziądz (Pomorze). (1112

Służąca

zaraz potrzebna. Długa 64, mieszk. 3. (1095

Uczeń

do składu bławatów potrzebny. Zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw do f-y J. Pilaczyński i Ska, Gdańska 14. (1083

Służąca (1094

z gotowaniem potrzebna zaraz. Długa 66, skład.

Dziewczyna (F629

do posługi. Podwale 1—6.

Chłopaka

z rowerem poszukuje „Hadroga", Matejki 2. (F630

Przychodnia

z gotowaniem potrzebna. Jagiellońska 2—19. (F632

POSADY POSZUKUJĄ

Kulturalna

pani poszukuje jakiegokolwiek zajęcia za obiady. Oferty filja Dziennika „Kulturalna". (F626

2.000 zł

gwarancji złoży kupiec sumienny na przedstawicielstwo, posadę inkasenta lub do biura Zgłoszenia filja Dziennika Bydgoskiego „2000". (1121

Panienka

szuka posady do dzieci lub innej pracy. Oferty filja Dziennika Bydgoskiego „Szuka". (1097

Jazzbandzista (1111

z wiolonczelą, śpiewem wolny. Płock Poste-restante „Jazzbandzista".

MIESZKANIA SZUKA

Szukam (F560

pokoju z kuchnią lub dwa zaraz. Pomorska 20—4.

Bezdzietne

małżeństwo poszukuje pokój kuchnię zaraz. Oferty Dziennik „F. J." (1096

2—4 pokojowe

szuka młode małżeństwo. Dworcowa 10—6. (F631

Cena w tej rubryce 1 wiersz 50 gr.

2—1 pokojowe:

kuchnia, wygody. Śniadeckich 13/1.

2 pokojowe:

Nakielska 127.

3 pokojowe:

z kuchnią Jackowskiego 21. Wiadomość tel. 3745

Fordońska 14.

z kuchnią. Pomorska 9—9.

Pokój

z kuchnią. Jachcice, Czerska 51. (F625

Mieszkanie

4 pokojowe z wszelkiemi wygodami od zaraz do wynajęcia. Grunwaldzka nr. 77. (F551

Duże (F623

3 pokojowe. Toruńska 26.

POKOJE WOLNE

Pokój

słoneczny. Marszałka Focha 14—9. (F497

Pokoje

niekrępujące ładnie umeblowane, centralne ogrzewanie blisko Wełnianego i Nowego Rynku. Podgórna 5. (1102

Pokój

słoneczny. Marszałka Focha 14—9. (F635

RÓŻNE

Jasnowidz (F628

Osowicki z Warszawy w transie powie każdemu imię, nazwisko — sprawy — bez pytania. Honorarjum 1 zł. od sprawy. Herm. Frankego 7—3.

Koncesja

wódczana detaliczna, jest do umieszczenia, ulica Szczecińska 3, m. 8. (1089

Wróbel: Teraz mnie ludzi mają za lwa.

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł. na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 łam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20 % zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50 % drożej jak w zwykłem dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za redakcję odpowiedzialny: Stanisław Nowakowski w Bydgoszczy; za dział gdyński: Mieczysław Mistat w Gdyni.